

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

58. ముజాదిలహ్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరాహ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 22 వాక్యాలు, 3 రుకూలు ఉన్నాయి. వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఈ వాక్యం ఖౌల బిన్తె సఅలబ, ఆమె భర్త ఔస్ బిన్ సామిత్ గురించి అవతరించబడింది. ఒకరోజు ఔస్ బిన్ సామిత్ కోపంగా తన భార్యను “నీవు నా తల్లితో సమానం” అని అన్నారు. ఆ రోజుల్లో ‘జిహార్’ను తలాఖ్గా భావించేవారు. వీరిద్దరికీ చిన్న చిన్న పిల్లలు ఉండేవారు. ఇంకా ఇద్దరూ అధిక వయస్కులే. అందుచేత ఖౌల (ర) ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి జరిగినదంతా విన్నవించుకుంది. ఒక ఉల్లేఖనంలో ఆమె “ఓ ప్రవక్తా! యవ్వనంలో నేను అతన్ని సుఖపెట్టాను, ఇప్పుడు ఆయన నాపై ‘జిహార్’ అస్త్రాన్ని ప్రయోగించారు” అని విన్నవించుకుంది. దానికి ప్రవక్త (స) దీనికి సంబంధించి ఏ విధమైన దైవవాణి అవతరించలేదని సమాధానమిచ్చారు. అప్పుడు ఆమె ప్రతి విషయానికి దైవవాణి అవతరిస్తుంది. మరి దీన్ని గురించేదైనా దైవవాణి రాలేదు అని నిరాశగా అన్నారు. దానికి ప్రవక్త (స) “అవును విషయం ఇదే” అని సమాధానం ఇచ్చారు. అప్పుడు ఆమె “అయితే నేను అల్లాహ్ కే ఫిర్యాదు చేస్తాను” అని అన్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ వాక్యం అవతరింపజేశాడు.

ఇంకా గ్రంథ ప్రజలు జిహార్ను వ్యతిరేకించారు, దీన్ని సాకుగా చేసుకుని ముస్లింలలో అయోమయ పరిస్థితిని సృష్టించదలిచారు. అయితే ఇటువంటి వారే అవమానానికి గురవుతారని అల్లాహ్ హెచ్చరించాడు. ఇది అల్లాహ్ అంతిమ తీర్పు అని జయం, సాఫల్యం కేవలం అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తలకే చెందుతాయని పేర్కొనటం జరిగింది.

58. అల్ ముజాదిలహ్

ఆయత్లు : 22

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) (ఓ ప్రవక్తా!) తన భర్త వ్యవహారంలో నీతో వాదిస్తూ ఉన్న, అల్లాహ్ తో మొరపెట్టుకుంటూ ఉన్న స్త్రీ మాటలను అల్లాహ్ విన్నాడు. అల్లాహ్ మీ ఉభయుల సంభాషణను కూడా వింటున్నాడు; ఆయన అన్నీ వినేవాడు, అన్నీ చూసేవాడూను.
(2) మీలో ఎవరు తమ భార్యలను “జిహార్” ద్వారా దూరంగా ఉంచుతారో వారికి వారి భార్యలు తల్లులు కాలేరు. వారిని కన్నవారే వారికి తల్లులు, వారు ఎంతో అనుచితమైన, ఎంతో అసత్యమైన మాటను పలుకుతున్నారు. యదార్థమేమిటంటే అల్లాహ్ ఎంతో క్షమించేవాడు, ఉపేక్షించేవాడూను.

﴿3﴾ رُكُوعًا ﴿22﴾ 58 سُرَّةُ الْمُجَادِلَةِ مَكَّةٌ ﴿3﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا
وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا ۗ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿1﴾
الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِمَّن نَسَأَهُمْ مَا هُنَّ
أُمَّهَاتُهُمْ ۗ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الَّتِي وَلَدَتْهُمْ ۗ وَآلَهُمْ
لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا ۗ وَإِنَّ اللَّهَ
لَعَفْوٌ غَفُورٌ ﴿2﴾

(3) ఎవరైనా తమ భార్యలను 'జిహార్' ద్వారా దూరంగా ఉంచి, ఆ తరువాత తాము అన్నమాటను వారు ఉపసంహరించుకోదలిస్తే, వారు ఉభయులు ఒకరినొకరు తాకకముందే, ఒక బానిసను విడుదల చేయవలసి ఉంటుంది. దీనిద్వారా మీకు గుణపాఠం నేర్పబడుతోంది; మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు.

(4) ఎవరికైనా బానిస లభించని పక్షంలో, ఉభయులు ఒకరినొకరు తాకకముందే, అతను వరుసగా రెండు నెలలపాటు ఉపవాసముండాలి. దీన్ని కూడ చేసే శక్తిలేనివాడు, అరవైమంది నిరుపేదలకు భోజనం పెట్టాలి. మీరు అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ విశ్వసించేందుకు ఈ ఆజ్ఞ ఇవ్వబడుతోంది. ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు. తిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

(5) అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ వ్యతిరేకించేవారు తీవ్రంగా అవమానం పాలు అవుతారు, వారికి పూర్వం గతించిన వారు అవమానంపాలు చేయబడినట్లు. మేము స్పష్టమైన వాక్యాలను అవతరింపజేశాము. ఇక తిరస్కారులకు తీవ్ర అవమానంతో కూడుకున్న శిక్ష పడుతుంది.

(6) అల్లాహ్ వారందరినీ మళ్ళీ బ్రతికించి లేపి వారేమేమి చేసివచ్చింది వారికి తెలియజేసే రోజున. వారు మరచిపోయారు. కాని, అల్లాహ్ వారు చేసినవన్నీ ఒక్కొక్క దానిని లెక్కకట్టి భద్రంగా ఉంచాడు. అల్లాహ్ ప్రతి ఒక్క దానికి సాక్షిగా ఉన్నాడు.

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لَهَا
قَالُوا فَتَحْرِيرٌ رَّقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَّמَآسَا ۗ
ذٰلِكُمْ تُوَعِّظُونَ بِهِ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿۳﴾

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتتَابِعَيْنِ مِن
قَبْلِ أَنْ يَتَّמَآسَا ۗ فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ
سِتِّينَ مِسْكِينًا ۗ ذٰلِكَ لِتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ
وَرَسُوْلِهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ ۗ وَلِلْكَافِرِيْنَ عَذَابٌ
اَلِيْمٌ ﴿۴﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ يُجَادُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ كُتِبَتْ لَهُمْ
كُتِبَتِ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ اَنْزَلْنَا اٰیٰتِ
بَيِّنٰتٍ ۗ وَلِلْكَافِرِيْنَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۵﴾

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمِيْعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا ۗ
اَحْصَاهُ اللّٰهُ وَنَسُوْهُ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿۶﴾

(7) భూమీ, ఆకాశాలలో ఉన్న ప్రతి వస్తువును గురించి అల్లాహ్ కు తెలుసనే విషయం నీకు తెలియదా? ముగ్గురు వ్యక్తులు కలసి ఏవైనా సమాలోచనలు జరిపినప్పుడు, వారి మధ్య నాలుగోవాడుగా అల్లాహ్ లేకుండా ఉండటం అనేది ఎన్నడూ జరగదు. లేదా ఐదుగురు వ్యక్తులు కలసి మంతనాలు జరిపినప్పుడు, వారిలో ఆరోవాడుగా అల్లాహ్ లేకుండా ఉండటం అనేది కూడ ఎన్నడూ జరగదు. రహస్యాలోచనలు జరిపేవారు వీరికంటే తక్కువమంది ఉన్నా లేక ఎక్కువమంది ఉన్నా, వారు ఎక్కడ ఉన్నా, అల్లాహ్ వారితో పాటు ఉంటాడు. ఆ తరువాత ప్రళయదినాన, ఆయన వారికి వారేమేమి చేసివచ్చారో అంతా తెలియజేస్తాడు. అల్లాహ్ ప్రతి విషయం తెలిసినవాడు. (8) రహస్య సమాలోచనలు చేయవద్దని నిషేధించటం జరిగినప్పటికీ, తిరిగి నిషేధించబడిన దానినే చేస్తున్న వారిని నీవు చూడలేదా? వారు పాపమూ, దౌర్జన్యమూ, ప్రవక్త పట్ల అవిధేయతలకూ సంబంధించిన రహస్య మంతనాలను సాగిస్తున్నారు. వారు నీ వద్దకు వచ్చినప్పుడు, అల్లాహ్ నీకు సలామ్ చేయని రీతిలో వారు నీకు సలామ్ చేస్తారు. మనం చెప్పుకునే ఈ మాటలకు అల్లాహ్ మనల్ని ఎందుకు శిక్షించడు? అని వారు తమ మనస్సులలో అనుకుంటారు - వారికి నరకమే చాలు; వారు దానికే ఆహుతి అవుతారు. వారి పర్యవసానం అత్యంత ఘోరమైనది. (9) విశ్వాసులారా! మీరు గనక పరస్పరం రహస్య విషయాలు మాట్లాడుకుంటే, పాపమూ, దౌర్జన్యమూ, దైవప్రవక్త పట్ల అవిధేయతలకు సంబంధించిన విషయాలు కాకుండా, సత్యానికీ, దైవభీతికీ సంబంధించిన విషయాలు మాట్లాడుకోండి. మీరు అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి. ఆయన వద్దకే మీరంతా సమీకరించబడతారు.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدْنَىٰ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ۗ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لَهَا مِنْهُمْ ۗ عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْآثِمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ ۖ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ ۖ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ ۗ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ ۗ يَصَلُّونَهَا ۗ فَيَبْسُ الْبَصِيرُ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْآثِمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾

<p>(10) రహస్య మంతనాలు జరపటం మైతాను చేష్ట, విశ్వాసులకు మనస్తాపం కలిగించటానికే ఈ చేష్ట చేయబడుతుంది. వాస్తవానికి దైవాజ్ఞలేనిదే అది వారికి ఏమాత్రం నష్టం కలిగించజాలదు, విశ్వాసులు మాత్రం అల్లాహ్ నే నమ్ముకోవాలి.</p>	<p>إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارًّا لَهُمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿10﴾</p>
<p>1 - 10 వాక్యాలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం : ఒక విశ్వాసురాలికి ఒక పెద్ద ఆపద వచ్చిపడింది. అయితే ఆమె తన ధర్మం పట్ల నిరాశచెందకుండా తనకు వచ్చిన కష్టాన్ని, నష్టాన్ని అంకితభావంతో, నమ్మకంతో అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తకు విన్నవించుకుంది. అల్లాహ్ ఆమె సమస్యను పరిష్కరించి ఆమెను ఆదర్శంగా నిలిపాడు. ధార్మిక విషయాల్లో ఎవరికి ఏ సమస్య వచ్చినా ఇదే సరైన మార్గం అని సూచించాడు. ఈ ప్రపంచంలో సమస్యల పరిష్కారం కేవలం అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త విధేయతలోనే ఉంది. ఈ ప్రపంచంలో అవిశ్వాసులు, కపటులు అవమానానికి, పరాభవానికి గురవుతారని, దీనికి చారిత్రక సాక్ష్యాధారాలు ఎన్నో ఉన్నాయని పరలోకంలో కూడా వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉందని పేర్కొనడం జరిగింది.</p> <p>వ్యాఖ్యానం :</p> <p>1 : వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఈ వాక్యం ఖౌల బిన్తె సాలబ మరియు ఆమె భర్త జెస్ బిన్ సామిత్ గురించి అవతరించింది. ఆయన తన భార్యపై ఆగ్రహించి 'నీవు నా తల్లితో సమానం' అని అన్నారు. దాన్ని వారు విడాకులుగా భావించారు. వారికి చిన్న చిన్న పిల్లలు కూడా ఉన్నారు. వీరిద్దరూ అధిక వయస్కులే. అందువల్లే ఆమె ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి సమస్యకు పరిష్కారం కోరారు.</p> <p>ప్రామాణిక హదీసుల ప్రకారం ఆమె ప్రవక్త (స)తో, "ఆయన నా యవ్వనమంతా అనుభవించారు. నా సర్వస్వాన్నీ ఆయనకు సమర్పించాను. నా యవ్వనం తరిగిపోగానే ఇప్పుడు నన్ను విడాకులు (జిహార్) ఇచ్చివేశారు, మరోవైపు నాకు చిన్న చిన్న పిల్లలున్నారు. ఇదేమన్నా న్యాయమా" అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త (స) దీన్ని గురించి ఎటువంటి ఆదేశం అవతరించలేదని సమాధానమిచ్చారు. దానికి ఆమె నిరాశచెంది, "ప్రతి విషయానికీ దైవవాణి అవతరిస్తుంది, ఈ ఒక్క దానికేనా అవతరించలేదు" అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త "అవును" అని సమాధానం ఇచ్చారు. అప్పుడామె నేను అల్లాహ్ తో ఫిర్యాదు చేసాను. ఆయన ప్రవక్తతో కాదు అని అన్నారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది.</p> <p>ఆయిషహ్ (ర) ఉల్లేఖనం ప్రకారం, "అన్నీ వినే ఆ అల్లాహ్ కే సర్వస్తోత్రములు" అని ఆమె అన్నారు. దెబ్బలాడిన ఆ మహిళామణి (ఖౌల) దైవప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చింది. మాట్లాడసాగింది. నేను ఇంట్లో ఒక మూల ఉన్నాను, అయితే నేను ఆమె మాటలు వినలేకపోయాను. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ వాక్యాన్ని అవతరింపజేసాడు. (బుఖారీ, అహ్మద్)</p> <p>2 : ఒకవేళ మీలో ఎవరైనా తమ భార్యలతో 'నీవు నా తల్లితో సమానం' అని అన్నంత మాత్రాన భార్య తల్లితో సమానం అయిపోదు. ఇలా అనటం కూడా చాలా పెద్ద పొరపాటు అని వారించటం జరిగింది.</p> <p>3 : జిహార్ పరిష్కారం : భార్యతో సంభోగించటానికి ముందు పరిహారం చెల్లించాలి. బానిసను విడుదల చేయాలి. లేదా నిరంతరంగా రెండు నెలలు ఉపవాసాలు ఉండాలి. (వ్యాధి ప్రయాణం వల్ల ఉపవాసాలు వదలవచ్చు).</p>	

(11) విశ్వసించిన ఓ ప్రజలారా! మీ సమావేశాలలో చోటు కల్పించడని మీతో అన్నప్పుడు, మీరు జరిగి చోటు కల్పించండి. అల్లాహ్ మీకు విశాలమైన చోటును ప్రసాదిస్తాడు. మిమ్మల్ని 'లేవండి' అని అన్నప్పుడు, లేచి నిలబడండి. మీలో విశ్వసించిన వారి, జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారి అంతస్తులను అల్లాహ్ పెంచుతాడు. మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు. (12) విశ్వాసులారా! మీరు దైవప్రవక్తతో ఏకాంతంలో మాట్లాడదలిస్తే, మాట్లాడబోయే ముందు, ఏదైనా కొంచెం దానం చెయ్యండి. ఇది మీ కొరకు ఉత్తమమైనది, ఎంతో పవిత్రమైనది. అయితే దానం చేయటానికి మీ వద్ద ఏమీ లేకపోతే, అప్పుడు అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు అని తెలుసుకోండి.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ۗ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانشُرُوا ۗ يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ ۖ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ ۗ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرٌ ۗ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

4 : ఒకవేళ నిరంతరం రెండునెలల ఉపవాసాలు ఉండే శక్తి లేకపోతే 60 మంది పేదలకు కడుపునిండా అన్నం పెట్టాలి.

5 : ఈ వాక్యం కందక యుద్ధానికి ముందు అవతరించింది. ఇందులో అవిశ్వాసులు ఎన్ని బలగాలు తీసుకొని మదీనాపై దాడి చేసినా ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ వారు పరాజయానికి, అపమానానికి గురవుతారని ప్రవక్త (స)కు అల్లాహ్ శుభవార్త తెలియజేశాడు.

6 : అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త ఆదేశాలను కాదని ఇతరుల ఆదేశాలను పాలించే వారు అని అర్థం. అంటే అవిశ్వాసులే ఇలా ప్రవర్తిస్తారు.

7 & 8 : ఈ వాక్యం మదీనా యూదుల గురించి అవతరించింది. కొందరు కపటులు రహస్యంగా మంతనాలు జరిపేవారు. అది చూసి ముస్లిములు ఏదైనా ఆపద ముంచుకొస్తుందేమోనని భయపడేవారు. కపటులు ముస్లిములను ఏదో ఒక విధంగా భయానికి గురిచేసేవారు. ప్రవక్త (స)కు ఈ విషయం తెలిసిన వెంటనే ప్రవక్త ప్రజలను రహస్య సంభాషణలు చేయరాదని వారించారు. హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్ ప్రకారం అల్లాహ్ తన భక్తుల వెంటే ఉంటాడు. దానుల ఏ విషయమూ అల్లాహ్ కు తెలియకుండా లేదు.

ఇబ్నె మస్ఊద్ ఉల్లేఖనం : “మీరు ముగ్గురు ఉన్నప్పుడు ఇద్దరు రహస్యంగా సంభాషించరాదు” అని ప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. ఎందుకంటే ఈ విషయం మూడోవానికి బాధ కలిగిస్తుంది. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం. 5816). కాని యూదులు, కపటులు తమ చేష్టల్ని మానలేదు. అందువల్ల అల్లాహ్ వీరి కుట్రలను బట్టబయలు చేసాడు. వీరు అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త శత్రువులని, వీరు ముస్లిములకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు పన్నుతున్నారని తెలియపరిచాడు. వీరు ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చినప్పుడు “అస్సలాము అలైకుమ్”కి బదులు “అస్సాము అలైకుమ్” అని అనేవారు. అంటే, “మీకు మరణం సంభవించుగాక” అని అర్థం.

(13) మీరు రహస్య సమాలోచనకు ముందు, దానం చేయవలసి ఉంటుందనేసరికి భయపడ్డారా? సరే, ఒకవేళ మీరు అలా చేయకపోతే, పోనివ్వండి - అల్లాహ్ ఈ విషయంలో మిమ్మల్ని మన్నించాడు - అందువల్ల నమాజ్ను స్థాపిస్తూ ఉండండి, జకాత్ చెల్లిస్తూ ఉండండి. అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపుతూ ఉండండి. మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు. (14) అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురైన ఒక వర్గం వారిని మిత్రులుగా చేసుకున్న ప్రజలను మీరు చూడలేదా? వారు మీ వారు కారు, వారు బుద్ధిపూర్వకంగా అసత్య విషయాలపై ప్రమాణం చేస్తారు. (15) అల్లాహ్ వారికోసం కఠిన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. వారు చేస్తున్నవన్నీ అతి చెడ్డ పనులు. (16) వారు తమ ప్రమాణాలను డాలుగా చేసుకుని, దాని చాటున ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధిస్తున్నారు. దీనికి గాను వారికి అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది. (17) అల్లాహ్ నుండి వారిని కాపాడటానికి వారి సంపదలూ పనికిరావు, వారి సంతానమూ ఉపయోగపడదు. వారు నరకవాసులు, అందులోనే వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. (18) అల్లాహ్ వారందరినీ లేపే రోజున, వారు ఆయన ముందు కూడ, మీ ముందు చేసినట్లే ప్రమాణాలు చేస్తారు, దీనివల్ల తమ పని కొంత నెరవేరుతుందని వారు అనుకుంటారు. బాగా తెలుసుకోండి, వారు పచ్చి అబద్ధాలకోరులు. (19) ఖైతాను వారిని లొంగదీసుకున్నాడు. వారు తమ హృదయాలలో దేవుని సంస్మరణను మరిచి పోయేలా చేశాడు. వారు ఖైతాన్ పార్టీకి చెందినవారు. జాగ్రత్త: ఖైతాన్ పార్టీ వారే నష్టానికి గురి అయ్యేవారు. (20) నిశ్చయంగా అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ వ్యతిరేకించేవారు నీచాతి నీచమైన సృష్టికి చెందినవారు.

ءَ أَشَفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيَّ نَجْوَاكُمْ
صَدَقْتُمْ ۖ فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقِيبُوا الصَّلَاةَ وَأَتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿13﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ ۖ مَا هُمْ مِّنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ ۗ وَيَخْلِفُونَ
عَلَى الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿14﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿15﴾

إِتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
فَأَلَّهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿16﴾

لَنْ تَغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا ۖ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿17﴾

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَخْلِفُونَ لَهُ كَمَا
يَخْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ۖ أَلَا
إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿18﴾

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ۗ
أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ ۗ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿19﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي
الْكَذِبِ

<p>(21) నేనూ, నా ప్రవక్త మాత్రమే ఆధిక్యం వహించి తీరుతాము అని అల్లాహ్ వ్రాసిపెట్టాడు. నిజానికి అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వాధికుడూను.</p> <p>(22) అల్లాహ్ నూ, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారు, అల్లాహ్ నూ ఆయన ప్రవక్తనూ వ్యతిరేకించేవారిని ప్రేమించటాన్ని నీవు ఎన్నడూ చూడలేవు. ఆ వ్యతిరేకించేవారు వారి తల్లిదండ్రులైనా, వారి కుమారులైనా, వారి సోదరులైనా సరే లేదా వారి కుటుంబీకులైనా సరే. అల్లాహ్ వారి హృదయాలలో విశ్వాసాన్ని స్థిరంగా నాటాడు, తన తరపు నుండి ఒక ఆత్మను ప్రసాదించి వారికి బలాన్ని ఇచ్చాడు. ఆయన వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. ఆ వనాలలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. అల్లాహ్ వారి పట్ల ప్రసన్నుడయ్యాడు. వారు అల్లాహ్ పట్ల సంతుష్టుల య్యారు. వారు అల్లాహ్ పార్టీకి చెందినవారు. తెలుసుకోండి! అల్లాహ్ పార్టీ వారే సాఫల్యం పొందేవారు.</p>	<p>كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَيْنَ أَنَا وَرُسُلِي ۗ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿21﴾</p> <p>لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ۗ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ ۗ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۗ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ ۗ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿22﴾</p>
<p>11 - 22 వాక్యాలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం : ప్రవక్త (స) సమావేశాల్లో వినయవిధేయతలు పాటించమని, రహస్య సంభాషణలు చేయరాదని తాకిడు చేయబడింది. ఆ తరువాత కపటులు యూదుల ఏజెంట్లు అని విశదపర్చటం జరిగింది. వీరు కేవలం తమ మాటల ద్వారా, ప్రమాణాల ద్వారా ముస్లిములను మోసం చేస్తున్నారు. వీరి హృదయాల్లో ఇస్లాం పట్ల శత్రుత్వం నిండి ఉంది. వీరు ధన సంతాన ప్రేమలో పడి ఉన్నారు. పైతాన్ వీరి హృదయాల్లో దైవభీతి లేకుండా చేసాడు. వీరు అపజయం పాలౌతారు. విశ్వసించి అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త పట్ల శత్రుత్వం ఉన్న తమ బంధువులతో, స్నేహితులతో సంబంధాలు తెంచుకున్నవారినే అల్లాహ్ ప్రేమిస్తాడు.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>11 : ఈ వాక్యం పై వాక్యంతో సంబంధం కలిగి ఉంది. ఇందులో ప్రజలను రహస్య సంభాషణల పట్ల వారించటం జరిగింది. ప్రజలు సమావేశాల్లో, సభల్లో కూర్చోవచ్చు. అయితే సభామర్యాదలను తప్పకుండా పాటించాలి. ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త (స) సమావేశాల్లోని నియమ నిబంధనలను గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. ముందు వచ్చినవారు తరువాత వస్తున్న వారికి కూర్చునే చోటును కల్పించాలి. దీనివల్ల అల్లాహ్ వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు అని ఖతాద అన్నారు.</p> <p>హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్ ప్రకారం ప్రతిఫలం కర్మనుబట్టి ఉంటుంది. ఉస్మాన్ బిన్ అఫ్ఫాన్ ఉల్లేఖనం : అల్లాహ్</p>	

ప్రీతి కోసం మస్జిద్ను నిర్మించిన వారికొరకు అల్లాహ్ స్వర్గంలో ఒక భవనం నిర్మిస్తాడు, కష్టాల్లో ఉన్న వానికి పరిష్కారం చూపేవానికి అల్లాహ్ ఉభయలోకాల్లోనూ విజయ మార్గాలు ప్రసాదిస్తాడు, తన సోదరునికి సహాయం చేస్తున్నంత వరకు అల్లాహ్ అతనికి సహాయం చేస్తూ ఉంటాడు అని ప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. ఇమామ్ షేకాని ప్రకారం అల్లాహ్ విశ్వాసులకు అవిశ్వాసులపై జ్ఞానులకు అజ్ఞానులపై ఆధిక్యతను ప్రసాదిస్తాడు. విశ్వాసం, జ్ఞానం ద్వారా లాభం పొందిన వ్యక్తికి అల్లాహ్ ఉన్నత స్థానాలను ప్రసాదిస్తాడు.

సమావేశాల్లో, సభల్లో ఎవరినీ వారి స్థానం నుండి లేపరాదు. ఇబ్నె ఉమర్ (ర) ఉల్లేఖనం : “ఏ వ్యక్తి ఇతరుల్ని లేపి అక్కడ కూర్చోకూడదు. పైగా ఇతరుల కొరకు సౌలభ్యం కల్పించండి” అని ప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం. 5799)

12 : ఇది ముస్లిముల కొరకు అవతరించబడిందని హసన్ బస్రీ అభిప్రాయం. ముస్లిముల్లోని కొందరు చీటికి మాటికీ ప్రవక్త (స)తో రహస్య సంభాషణలు జరిపేవారు. ఇతరులు అది చూసి ఆత్మన్యూనతకు గురయ్యారు. ప్రవక్త (స) వద్ద మాకు సరైన స్థానం లేదని విచారించేవారు. అందుకే అల్లాహ్ ప్రవక్త (స)తో రహస్య మంతనాలు జరపడానికి ముందు దానధర్మాలు చేయమని ఆదేశించాడు, దానివల్ల వీరిసంఖ్య తగ్గుముఖం పడుతుంది. ఈ ఆదేశం రాగానే అంకిత భావంలేని, ధనవ్యామోహం గల యూదులు, కపటులు దీన్నుండి తొలగిపోయారు. అయితే పేద ముస్లిములకు ఇది భారంగా అనిపించింది. ఆ తరువాత కొన్ని రోజుల్లోనే ఈ ఆదేశం రద్దయింది. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స)తో మాట్లాడినపుడు వినయ విధేయతలు పాటించమని ఆదేశించడం జరిగింది.

17 : ఈ సూరహ్ అవతరించిన రోజుల్లో కపటుల కుట్రలకు హద్దుల్లేకుండా పోయాయి. ఈ వాక్యం వారి కుట్రలను బట్టబయలు చేసింది. వీరు ముస్లిములూ కారు, యూదులూ కారు, రెంటికీ మధ్య తచ్చాడుతున్నారు అని పేర్కొనడం జరిగింది.

21 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్కూ, ఆయన ప్రవక్తకూ వ్యతిరేకత ప్రదర్శించే వారి యొక్క పర్యవసానాన్ని గురించి చర్చించటం జరిగింది. అల్లాహ్ వారిని ఘోర అవమానానికి గురిచేస్తాడు. వీరు ఉభయ లోకాల్లోనూ పరాభవం పాలౌతారు. వీరికి ఎన్నడూ గౌరవం లభించదు. వీరు పైతాన్ను అనుసరిస్తున్నారు. అల్లాహ్కూ ఆధిక్యత గలవాడు.

22 : ఈ వాక్యంలో దైవభక్తుల గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. వీరు అల్లాహ్ శత్రువులతో స్నేహ సంబంధాలు కలిగి ఉండరు. ఎందుకంటే అల్లాహ్పై విశ్వాసం, అల్లాహ్ శత్రువుల పట్ల ప్రేమ ఒకే హృదయంలో ఇమడలేవు. అంటే అవిశ్వాసులు మీ బంధువులైనా, స్నేహితులైనా సరే వారితో ఎటువంటి సంబంధాలు కలిగి ఉండరాదు.

హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్ సయీద్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ ద్వారా ఇలా పేర్కొన్నారు : “ఈ వాక్యం అబూ ఉబేద్ హా బిన్ జర్రాహ్ గురించి అవతరించింది. ఈయన బద్ర్ మైదానంలో తన తండ్రిని హతమార్చారు, అబూబకర్ సిద్ద్ీక్ (రజి) తన కుమారులైన అబ్దుర్రహ్మాన్ని హతమార్చి ప్రయత్నించారు. ముస్అబ్ బిన్ ఉమైర్ తన సోదరుడైన ఉబైద్ బిన్ ఉమైర్ని హతమార్చారు. ఉమర్ (ర) తన బంధువును హతమార్చారు. హమ్మూ, అలీ, ఉబేద్ హా బిన్ హారిస్లు కలిసి ఉత్బ, షీబ వలీద్లను హతమార్చారు.

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

59. అల్ హాషర్ సూరా పరిచయం

సూరె హాషర్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 24 వాక్యాలు, 2 రుకూలు ఉన్నాయి. వెనుకటి సూరాలో చేసిన వాగ్దానాలకు సంబంధించిన సంఘటనలను, సాక్ష్యాధారాలను ఇందులో పేర్కొనటం జరిగింది. అల్లాహ్ కపటులను గుణపాఠం నేర్పుకోమని మందలిస్తున్నాడు. నమ్మిన వారిని ముంచివేస్తారని హెచ్చరిస్తున్నాడు.

ఈ సూరాలో విశ్వాసులనుద్దేశించి ప్రసంగించడం జరిగింది. వారి అనుమానాలను, సందేహాలను తొలగించటానికి ఖుర్ఆన్ లో అనేక విషయాలను పేర్కొన్నాడు. ఒకవేళ ఈ ఖుర్ఆన్ ఏదైనా కొండపై అవతరింపజేయబడితే అది దైవభీతితో తునాతునకలు అయిపోతుంది. ఖుర్ఆన్ ద్వారా మీరు ప్రభావితులు కావటం లేదంటే మీ హృదయాలు రాళ్ళకన్నా కఠినంగా తయారయ్యాయి. అయితే మీ పట్ల కూడా కఠినంగానే ప్రవర్తించటం జరుగుతుంది అని పేర్కొనటం జరిగింది.

59. అల్ హాషర్

ఆయత్లు : 24

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఉన్న ప్రతి వస్తువూ అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతోంది. ఆయనే సర్వాధికుడు, వివేకవంతుడూను.

(2) ఆయనే గ్రంథ ప్రజలలోని తిరస్కారులను మొదటి దెబ్బలోనే వారి గృహాల నుండి గెంటివేశాడు. వారు వెళ్ళిపోతారని మీరు ఏమాత్రం ఊహించలేదు. వారు కూడ తమను అల్లాహ్ నుండి తమ కోటలు రక్షిస్తాయని భావించారు. కాని అల్లాహ్ వారిపైకి వారు ఊహించని వైపు నుండి వచ్చాడు. ఆయన వారి హృదయాలలో బెదురు పుట్టించాడు. తత్ఫలితంగా వారు తమ ఇళ్ళను తమ చేతులారా నాశనం చేసుకున్నారు. విశ్వాసుల చేతుల ద్వారా కూడా నాశనం చేయించుకున్నారు. కనుక కళ్ళున్న ప్రజలారా! గుణపాఠం నేర్చుకోండి.

﴿آيَاتُهَا 24 سُورَةُ الْحَشْرِ مَكِّيَّةٌ ﴿3﴾﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿1﴾

هُوَ الَّذِي اَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
وَمِنْ دِيَارِهِمْ لِاَوَّلِ الْحَشْرِ ۗ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ
يُخْرِجُوْا وَظَنُّوْا اَنْهُمْ مَّا نَعْتَهُمْ حٰصُوْنَهُمْ مِّنْ
اللّٰهِ فَاَنْتَهُمْ اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوْا ۗ
وَقَذَفَ فِيْ قُلُوْبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُوْنَ بُيُوْتَهُمْ
بِاَيْدِيْهِمْ وَاَيْدِي الْمُوْمِنِيْنَ ۗ فَاَعْتَبِرُوْا يٰٓاُولِي
الْاَبْصٰرِ ﴿2﴾

(3) ఒకవేళ అల్లాహ్ దేశ బహిష్కార విషయాన్ని వారి నొసట వ్రాసి ఉండకపోతే, ప్రపంచంలోనే ఆయన వారిని శిక్షించి ఉండేవాడు. పరలోకంలో వారి కొరకు నరక శిక్ష ఎలాగూ ఉంది. (4) వారు అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ వ్యతిరేకించి నందువల్లనే ఇదంతా జరిగింది. అల్లాహ్ ను ఎవడు వ్యతిరేకించినా, వాడిని అల్లాహ్ చాల కఠినంగా శిక్షిస్తాడు. (5) మీరు ఏ ఖర్జూరపు చెట్లను నరికివేశారో లేక ఏ ఖర్జూరపు చెట్లను వాటి ప్రేక్షపై యధాతథంగా ఉండనిచ్చారో, ఇదంతా అల్లాహ్ ఆజ్ఞతోనే జరిగింది. దుర్మార్గులను అవమాన పరచేందుకు. (6) ఏ ఆస్తులను అల్లాహ్, వారి అధీనంలో నుండి తీసుకుని తన ప్రవక్త వైపునకు తరలించాడో, అవి మీరు మీ గుర్రాలనూ, ఒంటెలనూ పరుగెత్తించగా లభించినటువంటి ఆస్తులు కావు. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలకు తాను కోరిన వారిపై ఆధిపత్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. అల్లాహ్ ప్రతి దానిపై అధికారం కలిగి ఉన్నాడు. (7) అల్లాహ్ ఇతర పుర ప్రజల నుండి దేనినయితే తన ప్రవక్త వైపునకు మరలిస్తాడో, అందులో అల్లాహ్ కు, ప్రవక్తకు, బంధువులకు, అనాధులకు, నిరుపేదలకు, బాటసారులకు హక్కు ఉన్నది. అది మీ ధనికుల మధ్యనే తిరగకుండా ఉండేందుకు ఇలా నిర్ణయించబడింది. దైవప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన దాన్ని తీసుకోండి, ఆయన మిమ్మల్ని నిషేధించిన దాని జోలికి పోకండి. అల్లాహ్ కు భయపడండి, అల్లాహ్ కఠినంగా శిక్షించేవాడు. (8) తమ ఇళ్ళ నుండి, తమ ఆస్తిపాస్తుల నుండి తరిమివేయబడిన నిరుపేద శరణార్థులకు కూడ ఇందులో హక్కు ఉంది. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని, ఆయన ప్రసన్నతనూ కోరుకుంటున్నారు. ఇంకా వారు అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకూ సహాయపడేందుకు సదా సంసిద్ధంగా ఉంటారు. వారే సత్యసంధులు.

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبْنَا فِي

الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿3﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ وَمَنْ يُشَاقِ

اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿4﴾

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَبَنَةٍ أَوْ تَرْتُمُوهَا قَائِبَةً عَلَى

أَصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿5﴾

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ

عَلَيْهِ مِنْ حَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ

رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ ﴿6﴾

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ

وَلِلرَّسُولِ وَلِلَّذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ

وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ كَىٰ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ

الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ ۗ وَمَا اتَّكُمُ الرَّسُولُ

فَتُخَذُوا ۗ وَمَا عَلَيْكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ

إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿7﴾

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ

وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا

وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

﴿8﴾

<p>(9) ఈ శరణార్థుల రాకకు పూర్వమే, విశ్వసించి వలస కేంద్రంలో స్థిరపడిన వారికి కూడ హక్కు ఉంది. వారు తమ వద్దకు వలస వచ్చిన వారిని ప్రేమిస్తారు. వారికి ఏమి ఇవ్వబడినా దానిపై తమ మనస్సులలో ఏకాస్త కూడా అసూయ రానివ్వరు. వారు స్వయంగా అగత్యం కలవారైనప్పటికీ, తమ కంటే ఇతరులకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. వాస్తవానికి పేరాశ నుండి రక్షింపబడినవారే సాఫల్యం పొందేవారు. (10) వారి తరువాత వచ్చిన వారికి కూడ హక్కుంది. వారు ఇలా అంటారు, “ఓ ప్రభూ! మమ్మల్ని, మాకు పూర్వం విశ్వసించిన మా సోదరులందరినీ క్షమించు, మా హృదయాలలో విశ్వాసుల పట్ల ఎలాంటి ద్వేషాన్ని కలిగించకు. మా ప్రభూ! నీవు చాలా మృదుత్వం కలవాడవు. కరుణామయుడవును.”</p>	<p>وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَيُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾</p> <p>وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾</p>
<p>1 - 10 వాక్యాల వివరణలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాల్లో బనీ నజీర్ యూదుల బహిష్కరణ గురించి సూచించడం జరిగింది. వాగ్దాన భంగం, దైవప్రవక్త (స)పై హత్యా యత్నాల (కుట్రల) వల్ల వారిని బహిష్కరించటం జరిగింది. ఈ విధంగా వీరిని ఖైబర్ పంపడం జరిగింది. ఈ సంఘటన 4వ హిజ్రీలో జరిగింది. కపటాచారులకు వారిద్వారా గుణపాఠం నేర్చుకోమని మందలించడం జరిగింది. మీకు కూడా వారి గతే పడుతుందని హెచ్చరించడం జరిగింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>1. ఈ సూరహ్ యూదుల వర్గమైన బనూ నజీర్ గురించి అవతరించింది. అందువల్ల దీన్ని సూరతున్నజీర్ అని కూడా అంటారు.</p> <p>2. మదీనా చుట్టూ యూదుల మూడు తెగలు ఉండేవి. బనూ నజీర్, బనూ ఖురైజ, బనూ ఖైన్ఖాహ్. ప్రవక్త (స) మదీనా వలసపోయిన తరువాత వారితో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. కాని వీరు కుట్రలు పన్నేవారు. ముస్లిములకు వ్యతిరేకంగా మక్కా అవిశ్వాసులతో కుమ్మక్క అయ్యేవారు. ఒకసారి ప్రవక్త (స) వీరి వద్దకు వెళ్ళారు. ఒక పెద్ద బండరాయిని పడవేసి ప్రవక్త (స)ను చంపే ప్రయత్నం చేసారు. వహీద్వారా ప్రవక్త (స) కు ఈ విషయం తెలిసిపోయి తప్పించుకున్నారు. తిరిగి వచ్చిన తరువాత వారిపై సైన్యం సిద్ధంచేసి దాడి చేసారు. వారు తమ కోటల్లోనే బందీలయ్యారు. చివరికి చేసేదిలేక బహిష్కరణకు ఒప్పుకున్నారు. ఆ తరువాత వీరు ఖైబర్ వెళ్ళి స్థిరపడ్డారు. ఆ తరువాత ఉమర్ (ర) తన ప్రభుత్వ కాలంలో వారిని రెండవసారి దేశ బహిష్కరణకు గురిచేసారు.</p> <p>5. ముహమ్మద్ బిన్ ఇస్హాఖ్ ప్రకారం ప్రవక్త (స) బనూ నజీర్ను చుట్టుముట్టిన తరువాత వారిని అవమానపరచడానికి, అధిక్యతను చూపటానికి వారి కొన్ని ఖర్జూరం చెట్లను నరికించారు. అప్పుడు వారు, మీరు</p>	<p>1 10 4</p>

(11) కపట వైఖరి అవలంబించిన వారిని నీవు చూడలేదా? వీరు గ్రంథ ప్రజలలోని అవిశ్వాసులైన తమ సోదరులతో ఇలా అంటారు, “ఒకవేళ మిమ్ముల్ని బహిష్కరించటం జరిగితే, మేము కూడ మీతో పాటు వస్తాము. మీ వ్యవహారంలో మేము ఎవరి మాటైనా ఎంతమాత్రం వినము. ఒకవేళ మీతో యుద్ధం జరిగితే, మీకు మేము తప్పకుండా సహాయపడతాము.” కాని వీరు పరమ అసత్యవాదులు, దీనికి అల్లాహ్‌యే సాక్షి. (12) వారు గనక బహిష్కరింపబడితే, వీరు వారితోపాటు ఎంతమాత్రం వెళ్ళరు. ఒకవేళ వారితో యుద్ధం జరిగితే, వీళ్ళు వారికి ఏమాత్రం సహాయపడరు. ఒకవేళ వీరు వారికి సహాయపడినా, వెన్ను చూపి పారిపోతారు. ఆ తరువాత ఎక్కడి నుండి ఎలాంటి సహయాన్నీ పొందలేరు.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ
لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا
وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿11﴾

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ ۖ وَلَئِنْ قُوتِلُوا
لَا يَنْصُرُوهُمْ ۖ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولَّيْنَّ
الْآدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿12﴾

భూమిపై ఉపద్రవాన్ని సృష్టించకండని ఆదేశించి, మరి మీరు చేస్తున్నదేమిటని ఎదురు ప్రశ్న వేసారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ వాక్యాన్ని అవతరింపజేశాడు. అంటే ప్రవక్త సహచరులు తీసుకున్న చర్య సరైనదని, ఇది అల్లాహ్ ఆదేశానుసారం జరిగిందని అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స) శత్రువులను నీచ పరాభవానికి గురిచేయడం జరిగిందని పేర్కొనబడింది.

బనూ నజీర్ ప్రజలు విడిచివెళ్ళిన ఇతర ధన సంపదలను కూడా యుద్ధ ధనంతో పాటు పంచిపెట్టాలని ప్రవక్త సహచరులు అభిప్రాయపడ్డారు. పోరాడకుండా లభించిన వాటిని అందరిలో పంచి పెట్టటం జరుగదు. అది ప్రవక్త (స) ఇష్టానుష్ఠానంపై ఆధారపడి ఉంటుంది అని తెలియజేయడం జరిగింది. కాని ఇప్పుడు అంతా యుద్ధ ధనంగానే పరిగణించటం జరిగింది.

ఆ తరువాత వాక్యం చివర, ప్రవక్త (స) ఏమి ఇచ్చినా, ఇవ్వకపోయినా ఆయన పట్ల సంతృప్తికరంగా ఉండాలని ఆదేశించడం జరిగింది. దీన్ననుసరించే చాలామంది పండితులు ప్రవక్త (స) ఆదేశం దైవాదేశంగా భావిస్తారు.

8. ఈ వాక్యంలో అందరికంటే ముందు వలస వచ్చిన పేద ముస్లిములు అర్హులు, వీరు అల్లాహ్ ప్రీతికోసం తమ ఆస్తిపాస్తులను వదలి త్యాగం చేసారు. వీరు ఏమీ లేని స్థితిలో మదీనా చేరుకున్నారు. అంటే వీరు చేసిన వాగ్దానాన్ని నిజం చేసి చూపారు. దైవప్రీతినే వీరు లక్ష్యంగా ఎన్నుకున్నారు.

9. అల్లాహ్ అన్సారులను వీరికి సోదరులుగా చేసాడు. వారు వీరి పట్ల త్యాగ నిరతితో ప్రవర్తించారు. అన్సారులు కూడా నోటితో ఉచ్చరించిన దాన్ని చేతలతో రుజువు చేసారు. తమకు ఎన్ని కష్టాలు నష్టాలు వచ్చినా వలసవచ్చిన సోదరులు సుఖంగా ఉండాలని కోరుకునేవారు. వీరిలో అబూ తల్హా అన్సారి ప్రముఖులు. తాము తమ పిల్లలూ ఆకలితో అలమటిస్తున్నా వీరు అతిథికి కడుపునిండా తినిపించారు. (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

(13) వీరి హృదయాలలో అల్లాహ్ భయం కంటే మీ భయమే ఎక్కువగా ఉంది; ఎందుకంటే వీరు బుద్ధిహీనులు. (14) వీరు ఎన్నడూ ఒకచోట గుమికూడి (బహిరంగ మైదానంలో) మిమ్ముల్ని ఎదుర్కోలేరు. ఒకవేళ పోరాడినా, కోటల రక్షణగల వాడలలో కూర్చుండిగానీ లేదా ప్రాకారాల వెనుక దాగి ఉండిగానీ పోరాడతారు. వీరు పరస్పరం తీవ్రంగా కలహించుకుంటారు. వీరు కలసికట్టుగా ఉన్నారని నీవు భావిస్తున్నావు. కాని వీరి మనస్సులు పరస్పరం చీలిపోయి ఉన్నాయి. వీరు బుద్ధిహీనులు కావటం వల్లనే వీరి స్థితి ఇలా తయారయ్యింది. (15) వీరికి కొంతకాలం ముందు, తాము చేసిన దాని ఫలితాన్ని చవిచూపిన ప్రజల మాదిరిగానే వీరూ ఉన్నారు. వీరికి బాధాకరమైన శిక్షపడుతుంది.

(16) వీరి దృష్టాంతం షైతాన్ దృష్టాంతం మాదిరిగా ఉంది, ప్రారంభంలో వాడు మానవునితో, “సత్యాన్ని తిరస్కరించు” అని అంటాడు. తీరా మానవుడు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే, వాడు “నీ పట్ల నాకు ఏ విధమైన బాధ్యతా లేదు. సకల లోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ అంటే నాకు భయంగా ఉంది” అని అంటాడు.

(17) తరువాత ఆ ఇద్దరి పర్యవసానం, శాశ్వతంగా నరకానికి పోవటమే. దుర్మార్గులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే. (18) ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ కు భయపడండి. ప్రతి వ్యక్తి తాను రేపటి కొరకు ఏమి సమకూర్చుకున్నాడో చూసుకోవాలి. అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మీరు ఏమేమి చేస్తున్నారో కనిపెట్టుకునే ఉన్నాడు.

(19) అల్లాహ్ ను మరచిపోయిన వారిలా మీరూ అయిపోకండి. అల్లాహ్ వారిని తమను తాము మరచిపోయేలా చేశాడు. వారే పరమ అవిధేయులు.

(20) నరకానికి పోయేవారూ - స్వర్గానికి పోయేవారూ ఎన్నటికీ సమానం కాలేరు. అసలు స్వర్గానికి పోయేవారే సాఫల్యవంతులు.

لَا نُنْتَمُ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿13﴾

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَىٰ مُّحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ ۗ بَأْسُهُمْ بِيْنَهُمْ شَدِيدٌ ۗ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿14﴾

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَأَلَ أَمْرِهُمْ ۗ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿15﴾

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ اكْفُرْ ۖ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿16﴾

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿17﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿18﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَهُمْ أَنفُسَهُمْ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿19﴾

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۗ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿20﴾

(21) ఒకవేళ మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను ఏ పర్వతంపైనైనా అవతరింపజేస్తే, అది అల్లాహ్ భయంవల్ల క్రుంగిపోయి, బ్రద్దలైపోవటాన్ని నీవు చూస్తావు. ప్రజలు ఆలోచించాలని మేము ఈ దృష్టాంతాలను వారి ముందు ఉంచుతున్నాము.

(22) ఆయనే అల్లాహ్, ఆయన తప్ప ఆరాధ్యుడెవ్వడూ లేడు; గోచర అగోచర విషయాలన్నీ ఎరిగినవాడు. ఆయన కరుణామయుడు, కృపా శీలుడు. (23) ఆయనే అల్లాహ్, ఆయన తప్ప ఆరాధ్యుడెవ్వడూ లేడు. ఆయన చక్రవర్తి. ఎంతో పరిశుద్ధుడు, సురక్షితుడు, శాంతి ప్రదాత, సంరక్షకుడు, సర్వాధికుడు, తన ఉత్తరువులను తిరుగులేని విధంగా అమలు పరచేవాడు. ఎల్లప్పుడూ గొప్పవాడుగా ఉండేవాడు. ప్రజలు కల్పించే దైవత్వపు భాగస్వామ్యం వర్తించని పరిశుద్ధుడు. (24) ఆయనే అల్లాహ్, సృష్టికర్త, ఉనికిని ప్రసాదించేవాడు, ఆపై దాని ప్రకారం రూపకల్పన చేసేవాడు. ఆయనకు మంచి పేర్లు ఉన్నాయి. ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఉన్న ప్రతి వస్తువూ ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతున్నది. ఆయన సర్వాధికుడు, వివేకవంతుడూను.

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْنَاهُ خَائِشًا
مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ۗ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضَّرْنَا بِهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ عِلْمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ ۗ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ
السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْبُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
الْمُتَكَبِّرُ ۗ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى ۗ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

11-24 వాక్యాల వివరణ :

వాక్యాల సంబంధం :

బనూ సజీర్ బహిష్కరించిన తరువాత కపటులు బనూ ఖురైజ ప్రజలను మేము మీ వెంట ఉన్నామని నమ్మించటం మొదలుపెట్టారు. ఒకవేళ మిమ్మల్ని బహిష్కరిస్తే మేము మీ వెంట ఉంటామని, మీపై దాడి జరిగితే మీ తరపు నుండి పోరాడుతామని నమ్మించారు. వీరు చెప్పేవన్నీ కల్లబొల్లి కబుర్లేనని, వీరు పైతాన్ అనుసరిస్తున్నారని,

షైతాన్ మానవుణ్ణి పాపకార్యం వైపు ప్రేరేపిస్తాడని, పాపకార్యం చేసిన వెంటనే ఎటువంటి సంబంధం లేనట్లుగా ప్రవర్తిస్తాడని హెచ్చరించడం జరిగింది. భూమ్యాకాశాల్లో తేడా ఉన్నట్లే స్వర్గవాసులకు నరకవాసులకు చాలా తేడా ఉంది. సాఫల్యం స్వర్గవాసులకే వరిస్తుంది. అన్ని విధాలా మీకు లాభం చేకూర్చడం జరిగింది. ఖుర్ఆన్ ప్రభావం వల్ల కొండలు కూడా నుజ్జు నుజ్జు అయిపోతాయి. అలాంటిది మీ హృదయాలు ప్రభావితం కాలేదంటే అవి రాళ్ళకన్నా కఠినంగా మారిపోయాయి అన్నమాట అని స్పష్టపరచబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

11 : ఈ వాక్యంలో బనూ నజీర్, వారి బహిష్కరణ గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. ప్రవక్త (స) వారిని ముట్టడించినపుడు కపటులు వారిని మీరు నిలకడగా ఉండండి. కోటల నుండి బయటికి రాకండి. మేము వారిని మీపై దాడి చేయనివ్వమని ఒకవేళ యుద్ధం సంభవించినా మీతో కలసి యుద్ధం చేస్తామని, మదీనా వెళ్ళవలసి వచ్చినా, మీతో పాటు మదీనా వస్తామని వర్తమానం పంపారు. కాని తరువాత ఈ వాగ్దానాల్లో దేనినీ వారు పూర్తి చేయలేదు. ఎటువంటి సహాయము అందించలేదు.

18 : వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఈ వాక్యం ఆత్మ విమర్శను ప్రోత్సహిస్తుంది. రహస్యంగాను, బహిరంగంగానూ అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండాలి. విధులను నిర్వర్తిస్తూ ఉండాలి. నిషిద్ధాలకు దూరంగా ఉండాలి. ఎల్లప్పుడూ పరలోకం కొరకు పాటుపడాలి. అల్లాహ్ చూస్తున్నాడనీ, ఏ విషయము ఆయనకు కనుమరుగైలేదని భావిస్తూ జీవించాలి.

21 : ఖుర్ఆన్ గొప్ప గ్రంథమని, దీన్ని విని ప్రజలు భయభక్తులు కలిగి ఉండాలని, వారిపై అల్లాహ్ భయం ఆవరించి ఉండాలని పేర్కొనడం జరిగింది. ప్రజలు దీన్ని పఠించి, విని, అనుసరించి తమ్ము తాము సరిదిద్దుకోవాలి. ఒక్క వీర్యపు చుక్క ద్వారా జన్మించిన మానవుడు చాలా బలహీనుడు, అయితే ఈ మానవుడే తన బలహీనతను మరిచి గర్వంగా అహంకారంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. మానవునికి ఇది ఎంతమాత్రం శ్రేయస్కరం కాదు.

22, 23 : ఈ రెండు వాక్యాల్లో అల్లాహ్ తన గొప్పతనాన్ని, ఆధిక్యతను, గొప్ప గుణాలను గురించి చర్చించాడు. దైవభీతి లేకుండా మీరు ఎలా జీవిస్తున్నారని ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేస్తున్నాడు. ఎందుకంటే ఆయనే సృష్టికర్త, పాలకుడు, పోషకుడు, ఏకైక ఆరాధ్యుడు. గోచర అగోచరాలను ఎరిగినవాడు. అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధ్యులు కారు. ఆయన అక్కరలేనివాడు, అందరూ ఆయన అక్కర గలవారే. సద్గుణాలన్ని ఆయనకే చెందుతాయి. భూమ్యాకాశాల్లో ఏకైక పాలకుడు ఆయనే.

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

60. అల్ ముమ్తహినహ్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరించబడింది. ఇందులో 13 వాక్యాలు, 2 రుకూలు ఉన్నాయి. ఉమ్మె కుల్సూమ్ను పరీక్షించే నిమిత్తం అవతరించబడింది. - హుదైబియా ఒప్పందం తరువాత మక్కా అవిశ్వాసులు దాన్ని పాటించలేదు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) మక్కాపై దండయాత్రకై సంకల్పించుకున్నారు. మక్కాను జయించే నిర్ణయాన్ని కొందరి ముందు పెట్టారు. హాతిబ్ బిన్ అబీబల్తహ్ మక్కాకు చెందినవారు కారు. వేరే ప్రాంతం నుండి వచ్చి ఉస్మాన్ బిన్ అఫ్ఫాన్ మైత్రితో అక్కడ స్థిరపడ్డారు. ఇతను కూడా మదీనాకు వలసవచ్చిన వారిలో ఉన్నారు. కాని అతని సంతానం, అతని సోదరుడు, చిన్నాన్న మొదలైనవారు మక్కాలోనే ఉంటున్నారు. ఒకవేళ ముస్లిములు మక్కాపై దాడిచేస్తే తన బంధువులను సంతానాన్ని అవిశ్వాసులు రక్షించుకుంటారని, అందువల్ల వారికి లేఖ వ్రాద్దామని నిర్ణయించుకున్నారు. అతను ఈ ఉత్తరాన్ని సారహ్ అనే అవిశ్వాస స్త్రీకి ఇచ్చి పంపారు. దైవవాణి ద్వారా ప్రవక్త (స) కు ఈ విషయం తెలిసింది. ప్రవక్త (స) వెంటనే అలీ, అబూ మర్సద్ జుబైర్లను ఉత్తరం తీసుకోవలసిందిగా ఆదేశించి పంపారు. అంతేకాక ఆ స్త్రీ మీకు రౌజె ఖాఖ్లో కలుస్తుందని, ఆమె ఉత్తరం ఇచ్చివేస్తే ఆమెను వదలివేయమని సూచించారు. అనేక విధాలుగా ఆమెను హెచ్చరించిన తర్వాత ఆమె తన వెంట్రుకలలో నుండి ఆ ఉత్తరాన్ని తీసి ఇచ్చింది. అందులో హాతిబ్, ప్రవక్త (స) యొక్క నిర్ణయాలను గురించి మక్కా అవిశ్వాసులకు తెలియజేసారు.

ప్రవక్త (స) నీవిలా ఎందుకు చేసావు? అని హాతిబ్ను అడిగారు. దానికి అతను ఓ ప్రవక్తా! నా గురించి తొందరపడవద్దని విన్నవించుకున్నాడు. ఆ తరువాత ఉత్తరం వ్రాయడానికి గల కారణాన్ని తెలిపి, నేను ఇస్లాంను త్యజించలేదని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఇతడు సత్యం పలుకుతున్నాడు అని అన్నారు. దానికి ఉమర్ (ర), ప్రవక్తా! మీరు కోరితే ఇతని తల నరికివేస్తాను అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త (స) అతను బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు. బద్ర్లో పాల్గొన్న వారందరినీ అల్లాహ్ క్షమించి వేసాడు అని అన్నారు. అది విన్న ఉమర్ కళ్ళ నుండి అశ్రువులు రాలాయి. అంతా అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తకే తెలుసు అని అన్నారు. ఈ సంఘటన తరువాత ప్రారంభ వాక్యాలు అవతరించాయి. వీటిలో అల్లాహ్ శత్రువులను తమ శత్రువులుగా చేసుకోరాదని వారించటం జరిగింది. మీరు వారికి ప్రవక్త (స) రహస్యాలను గురించి తెలుపుతున్నారు. వారు సత్యాన్నే తిరస్కరిస్తున్నారు. వీరే ప్రవక్త (స)నూ, మిమ్మల్ని మీ ఇళ్ళ నుండి గెంటివేసారు. ఎందుకంటే మీరు మీ ప్రభువును విశ్వసించారు గనుక, ఈ అవిశ్వాసులు మీ స్నేహానికి తగరు. వీరి స్నేహం కోసం మీరు ప్రవక్త (స) రహస్యాలను వారికి అందిస్తారా? మీ రహస్య బహిరంగ విషయాలన్నీ నాకు తెలుసు అని పేర్కొనటం జరిగింది.

అదేవిధంగా మక్కా అవిశ్వాసులతో సంబంధాలు త్రెంచుకోవాలని కూడా ఆదేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే వీరితో స్నేహ సంబంధాలు కలిగి ఉండటం విశ్వాసానికి విఘాతం కలిగిస్తుంది. వీరికి ఇబ్రాహీమ్ (అ) యొక్క ఆదర్శాన్ని గురించి బోధించటం జరిగింది. అనవసర బంధాల్ని త్యజించి ప్రవక్త (స)తో గట్టి సంబంధాలు కలిగి ఉండండి అని ఉపదేశించడం జరిగింది.

60. అల్ ముమ్తహినహ్

ఆయత్లు : 13

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ వేరుతో

(1) ఓ విశ్వాసులారా! మీరు నా మార్గంలో జిహాద్ చేయటానికి, నా ప్రసన్నతను పొందటానికి బయలు దేరినపుడు నాకూ, మీకూ శత్రువులైన వారితో స్నేహం చేయకండి. అసలు మీరు వారితో స్నేహం ఎలా చేస్తారు, మీ వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని వారు విశ్వసించటానికి నిరాకరించారు కదా! కేవలం మీరు మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ ను విశ్వసించారనే నేరంపై వారు దైవప్రవక్తనూ, స్వయంగా మిమ్మల్ని దేశ బహిష్కరణకు గురిచేశారు. ఇది వారి వైఖరి. ఇలాంటి వారికి మీరు రహస్యంగా స్నేహ సందేశం పంపుతారా? వాస్తవానికి మీరు రహస్యంగా చేసేది, బహిరంగంగా చేసేది అంతా నాకు బాగా తెలుసు. మీలో అలా ఎవరు చేసినా అతను నిశ్చయంగా తిన్నని మార్గం నుండి తప్పిపోయినట్లే.

(2) వారి వైఖరి ఎలా ఉందంటే, ఒకవేళ మీరు వారి చేతికి చిక్కినట్లయితే వారు మీకు విరోధులైపోయి, చేష్టలతో, మాటలతో మిమ్మల్ని వేధిస్తారు. మీరు ఎలాగైనాసరే అవిశ్వాసులై పోవాలని వారు కోరుతారు.

(3) ప్రళయం నాడు మీ బంధుత్వాలు గానీ, మీ సంతానం గానీ ఏ విధంగానూ పనికిరావు. ఆ రోజున అల్లాహ్ మీ మధ్య ఎడబాటు కలిగిస్తాడు, ఆయనే మీ కర్మలను చూసేవాడు.

سورة الممتحنة مدية 60 آياتها 13

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ
أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْبُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا
جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ ۗ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ
أَنْ تُوْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ ۗ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ
جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي ۗ تُسِرُّونَ
إِلَيْهِم بِالْبُودَّةِ ۗ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا
أَعْلَنْتُمْ ۗ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ ﴿١﴾

إِنْ يَتَّقَوْكُمْ يُكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا
إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوْءِ وَوَدُّوا لَوْ
تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ ۗ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ ۗ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٣﴾

(4) ఇబ్రాహీమ్ లో, ఆయన సహచరులలో మీకై ఒక మంచి ఆదర్శం ఉన్నది. వారు తమ జాతివారితో స్పష్టంగా ఇలా అన్నారు, “మీపట్ల, దేవుణ్ణి వదలి మీరు పూజించే ఇతర దైవాల పట్ల మేము పూర్తిగా విసిగిపోయాము. మేము మిమ్మల్ని తిరస్కరించాము. మీరు ఏకైక ప్రభువైన అల్లాహ్ ను విశ్వసించ నంతవరకు మాకూ మీకూ మధ్య విరోధ, విద్వేషాలు ఉండిపోతాయి. అయితే ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రితో ఇలా అనటం, “నేను మీ మన్నింపు కొరకు తప్పకుండా అల్లాహ్ కు విన్నవిస్తాను” మీ కొరకు అల్లాహ్ నుండి మరేదీ పొందే అధికారం నాకు లేదు (మాత్రం మినహాయించదగినది). “మా ప్రభూ! మేము నిన్నే నమ్ముకున్నాము, నీ వైపునకే మేము మరలాము, నీ సన్నిధికే మేము మరలిరావలసి ఉన్నది. (5) ప్రభూ! మమ్మల్ని అవిశ్వాసుల కొరకు పరీక్షా విషయంగా చేయకు. ప్రభూ! మా తప్పులను మన్నించు, నిస్సందేహంగా నీవే మహాశక్తి సంపన్నుడవు, గొప్ప వివేకవంతుడవును.” (6) వారి (జీవన సరళి)లోనే మీకూ, అల్లాహ్ నూ, అంతిమ దినాన్నీ నమ్ముకున్న ప్రతి వ్యక్తికీ గొప్ప ఆదర్శం ఉన్నది. ఎవడైనా దీనికి విముఖుడైతే, అల్లాహ్ ఏ అవసరమూ లేనివాడు, స్వతహాగా ప్రశంసనీయుడు. (7) బహుశా మీకు - మీ విరోధులకూ మధ్య ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అల్లాహ్, ప్రేమను కలిగించటం అసంభవమేమీ కాదు. అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు; ఇంకా ఆయన క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను. (8) ఎవరైతే ధర్మం విషయంలో మీతో యుద్ధం చేయలేదో, మిమ్మల్ని మీ ఇళ్ళ నుండి వెళ్లగొట్టలేదో, వారిపట్ల మీరు మంచితనంతో, న్యాయంతో వ్యవహరించటాన్ని అల్లాహ్ నిరోధించడు. అల్లాహ్ న్యాయం చేసేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَّءُوا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَاهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَا تُسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَالْإِلَهَ الْمَصِيرُ ﴿4﴾

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿5﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَرَمَى تَتَوَلَّى فِئْتَانَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿6﴾

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿7﴾

لَا يَنْهَى اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُواكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُواكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿8﴾

(9) ఎవరు మీతో ధర్మం విషయంలో యుద్ధం చేశారో, మిమ్మల్ని మీ ఇళ్ల నుండి బహిష్కరించారో, మిమ్మల్ని బహిష్కరించటంలో పరస్పరం సహకరించుకున్నారో వారితో మీరు స్నేహం చేయటాన్ని మాత్రం అల్లాహ్ వారిస్తున్నాడు. అటువంటి వారితో స్నేహం చేసేవారే దుర్మార్గులు.

(10) ఓ విశ్వాసులారా! విశ్వసించిన స్త్రీలు మీ వద్దకు వలస వచ్చినప్పుడు పరీక్షించి తెలుసుకోండి. వారి విశ్వాసం ఎంత వాస్తవమైనదో అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును. తరువాత, వారు విశ్వసించినవారే అని మీకు తెలిస్తే, వారిని అవిశ్వాసుల వద్దకు తిరిగి పంపకండి. వారూ అవిశ్వాసులకు ధర్మసమ్మతం కారు, అవిశ్వాసులూ వారికి ధర్మసమ్మతం కారు, అవిశ్వాసులైన వారి భర్తలు వారికిచ్చిన 'మహర్' వారికి తిరిగి ఇచ్చివెయ్యండి. మీరు వారికి ఇవ్వవలసిన మహర్ వారికి ఇచ్చివేస్తే, అప్పుడు మీరు వారిని వివాహమాడటంలో దోషం లేదు. స్వయంగా మీరు కూడ అవిశ్వాసులైన స్త్రీలను మీ వివాహ బంధంలో ఆపి ఉంచకండి. అవిశ్వాసులైన మీ భార్యలకు మీరు ఇచ్చిన మహర్ను అడిగి వెనక్కి తీసుకోండి. అలాగే అవిశ్వాసులు విశ్వాసినులైన తమ భార్యలకు ఇచ్చిన మహర్ను వారు తిరిగి తీసుకోవచ్చు. ఇది అల్లాహ్ ఆజ్ఞ. ఆయన మీ మధ్య తీర్పు చేస్తున్నాడు. ఆయన సర్వమూ తెలిసినవాడు, వివేకవంతుడూను. (11) ఒకవేళ అవిశ్వాసినులైన మీ భార్యల మహర్లోని కొంతభాగమేదైనా అవిశ్వాసుల నుండి మీకు తిరిగి లభించకపోతే, తరువాత మీ వంతు వచ్చినప్పుడు, ఎవరి భార్యలైతే ఆ వైపున ఉండిపోయారో, వారికి వారు ఇచ్చి ఉన్నంత మహర్ మొత్తాన్ని చెల్లించండి. మీరు విశ్వసించిన దేవునికి భయపడుతూ ఉండండి.

إِنَّمَا يَنْهَىكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَهَرُوا عَلَى
إِحْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوهُمْ ۖ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ⑨

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ
مُهَاجِرَاتٍ فَأَمْتَحِنُوهُنَّ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۖ
فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى
الْكُفَّارِ ۗ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۗ
وَأَتَوْهُنَّ مِمَّا أَنْفَقُوا ۗ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ
تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا اتَّيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۗ وَلَا
تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكُوفِرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ
وَلَيْسَ لَكُمْ مِنْ أَنْفَقُوا ۗ ذَلِكَمْ حُكْمُ اللَّهِ بِحُكْمِ
بَيْنِكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑩

وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ
فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ
مَا أَنْفَقُوا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ⑪

<p>(12) ఓ ప్రవక్తా! విశ్వసించిన స్త్రీలు బైఅత్ చేయటానికి నీ వద్దకు వచ్చి, తాము ఎవరినీ అల్లాహ్ కు సాటిగా కల్పించము అనీ, దొంగతనం చేయము అనీ, వ్యభిచారం చేయము అనీ, తమ సంతానాన్ని హత్య చేయము అనీ, తమ కాళ్ళూ చేతుల మధ్య ఏ అపనిందనూ కల్పించి తీసుకురాము అనీ, ధర్మసమ్మతమైన మంచి విషయాలలో మీకు అవిధేయత చూపము అనీ ప్రమాణం చేస్తే, వారి నుండి బైఅత్ తీసుకో; వారిని క్షమించు అని అల్లాహ్ ను ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఎంతో క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను. (13) ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ అగ్రహానికి గురిఅయిన వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. సమాధులలో పడి ఉన్న అవిశ్వాసులు నిరాశచెందినట్లుగా, వారు పరలోకం పట్ల నిరాశచెందారు.</p>	<p>يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُسْرِرْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرَيْنَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعُهُنَّ وَاسْتَعْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿12﴾</p> <p>يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿13﴾</p>
---	--

1 - 13 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం : వలసపోయిన తరువాత కూడా అవిశ్వాసులతో రహస్య సంబంధాలు కలిగి ఉన్న బలహీన ముస్లిములను హెచ్చరించడం జరిగింది. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు ద్రోహం తలపెడితే తీర్పుదినం నాడు విపత్కర పరిణామాల్ని ఎదుర్కొనవలసి వస్తుందని మందలించడం జరిగింది. ఆ రోజు బంధుమిత్ర సంబంధాలన్నీ సమాప్తమవుతాయని గుర్తు చేయబడింది. ఇబ్రాహీమ్ (అ) అల్లాహ్ కొరకు వలసవెళ్ళారు. అల్లాహ్ కొరకు బంధువులను, మిత్రులను అందరినీ వదులుకున్నారు.

అదే విధంగా మక్కా నుండి వలస వచ్చిన స్త్రీలను పరీక్షించుకోనంత వరకు ముస్లిముల్లో చేర్చరాదని, ఆదేశించడం జరిగింది. ఇస్లాం కొరకు వలసవచ్చిన స్త్రీలతో ఇస్లాంపై జీవితం గడుపుతామని వాగ్దానం తీసుకోమని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించడం జరిగింది. చివరగా యూదులతో, అవిశ్వాసులతో స్నేహ సంబంధాలు ఉంచరాదని, ఇద్దరి పర్యవసానం ఒకటే అని స్పష్టపరచబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం ప్రకారం దీని ప్రారంభ వాక్యాలు హాతిబ్ బిన్ అబీ బల్త గురించి అవతరించాయి. వీరు బద్ర్ సంగ్రామంలో పాల్గొన్నవారిలో మొట్టమొదట వలసపోయిన వారిలో ఒకరు. హుదైబియా ఒప్పందం తరువాత మక్కా అవిశ్వాసులు వాగ్దాన భంగానికి పాల్పడ్డారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) మక్కాపై దండయాత్ర చేసే నిర్ణయం తీసుకున్నారు. యుద్ధానికి సిద్ధం కమ్మని ముస్లిములను ఆదేశించారు. అయితే ఇది మక్కాపై అని చాలా కొద్దిమందికే తెలియపర్చడం జరిగింది. హాతిబ్ బిన్ అబీ బల్త మక్కాకు చెందిన వారు కారు. వేరే ప్రాంతం నుండి, ఉస్మాన్ బిన్ అఫ్ఫాన్ ద్వారా వచ్చి స్థిరపడ్డారు. ఆయన మాత్రం మక్కా నుండి మదీనాకు వలసపోయారు. కాని

ఆయన సంతానం, సోదరులు పినతండ్రి ఇంకా మక్కాలోనే ఉన్నారు. ఒకవేళ ముస్లిములు మక్కాపై దండయాత్ర చేస్తే అక్కడి ముస్లిములు తమ బంధువులను కాపాడుకుంటారు. కాని తన బంధువులను ఖురైష్ ప్రజలు రక్షించాలంటే వారికి ఏదోవిధంగా సహకరించాలి అనే ఆలోచన ఆయనకు తట్టింది. (బుఖారీ, ముస్లిమ్, అహ్మద్). అప్పుడు ఆయన సారహ్ అనే స్త్రీకి రహస్య ఉత్తరం ఇచ్చి మక్కా పంపారు. ఈ సంగతి దైవవాణి ద్వారా ప్రవక్త (స) కు తెలిసింది. ప్రవక్త (స) వెంటనే అలీ (ర), అబూమర్సద్, జుబేర్ బిన్ అవ్వామ్లను పంపారు. ఆమె మీకు రౌజఖాఖ్లో కలుస్తుందని, ఒకవేళ ఆమె ఉత్తరం ఇచ్చివేస్తే విడిచి పెట్టమని, లేదా చంపివేయమని సూచించారు. వారు ఆమెను రౌజఖాఖ్లో పట్టుకున్నారు. అనేక విధాలుగా హెచ్చరించిన తరువాత ఆమె తన జడలో దాచి ఉంచిన ఉత్తరాన్ని తీసిఇచ్చింది. అందులో హతిబ్ ప్రవక్త (స) పథకాలను గురించి అవిశ్వాసులకు తెలియపరిచారు. నీవిలా ఎందుకు చేసావని అతన్ని ప్రవక్త (స) ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ఆయన ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నా గురించి తొందర పడకండి అని, ఉత్తరం వ్రాయడానికి గల కారణాన్ని విన్నవించుకున్నారు.

ప్రవక్త (స) తన అనుచరులతో 'ఇతను సత్యం పలుకుతున్నాడు' అని అన్నారు. అప్పుడు ఉమర్ (ర) ప్రవక్త (స)తో, మీరు ఆజ్ఞాపిస్తే ఇతని మెడ నరికివేస్తాను' అని అన్నారు. దానికి "ఇతను బద్ల యుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు. అందులో పాల్గొన్న వారందరి గురించి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు" అని ప్రవక్త (స) బదులిచ్చారు. అది విని ఉమర్ (ర) కన్నీళ్ళు కార్చి, అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు అని అన్నారు.

వాక్యం చివర అవిశ్వాసులతో స్నేహ సంబంధాలు కలిగి ఉన్నవారు మార్గభ్రష్టులౌతారు అని విశదపర్చబడింది. అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్ లో అనేకచోట్ల అవిశ్వాసులతో, విగ్రహారాధకులతో, యూదులు మరియు క్రైస్తవులతో స్నేహ సంబంధాలు కలిగి ఉండరాదని కఠినంగా హెచ్చరించారు. (అన్నిసా : 144).

3 : మీరు ఏ సంతానం, బంధువుల కోసం అవిశ్వాసులతో స్నేహం చేయదలిచారో వారు తీర్పుదినం నాడు నరకాగ్ని శిక్ష నుండి మిమ్మల్ని కాపాడలేరు. ఆ రోజు ఒకరి నుండి ఇంకొకరు వేరైపోతారు. ఎవరూ ఎవరికీ పనికీరారు. అలాంటప్పుడు ఇతరుల కోసం మీ పరలోకాన్ని ఎందుకు నాశనం చేసుకుంటారు? మీరు చేస్తున్నవన్నీ అల్లాహ్ కు తెలుసు. ఆయనకు భయపడుతూ, ఆయనకు ప్రీతి కలిగించే కార్యాలే చేస్తూ ఉండండి అని హితబోధ చేయబడింది.

4 : విగ్రహారాధకులకు చాల దూరంగా ఉండాలని హెచ్చరిస్తూ ఇబ్రాహీమ్, అతని అనుచరుల జీవితాన్ని ఆదర్శంగా ఎన్నుకొమ్మని అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. వారు అల్లాహ్ శత్రువులతో సంబంధాలు తెంచుకోవటంలో ఏమాత్రం వెనుకాడలేదు. బంధువు గురించి కూడా ఆలోచించకుండా తెగించి ప్రకటించారు. మీరు బహుదైవారాధకులని, మేము ఏక దైవారాధకులమని స్పష్టంగా తెలియపరిచారు. అయితే ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రితో మీ గురించి అల్లాహ్ తో దుఆ చేస్తానని వాగ్దానం చేసారు. కాని తన తండ్రి విశ్వసించడనే విషయం తెలిసిన తరువాత తన తండ్రి గురించి దుఆ చేయడం మానివేసారు.

10 : హుదైబియా ఒప్పందం ప్రకారం, "మక్కా అవిశ్వాసి ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనా వలసపోతే ప్రవక్త (స) అతన్ని మక్కా పంపివేయాలి. ఒకవేళ మదీనా నుండి మక్కా వెళ్ళిపోతే తిరిగి పంపడం జరుగదు అనే ఒప్పందం కూడా ఉండేది. అయితే ఇందులో స్త్రీల గురించి ఏమీ పేర్కొనబడలేదు. ఆ తరువాత ఉమ్మై కుల్ సుమ్ బిన్ ఉఖ్బ బిన్ అలీ ముయీత్, ఇంకా ఇతర ముస్లిం స్త్రీలు మక్కా నుండి మదీనా వలసపోయారు. అప్పుడు 10, 11 వాక్యాలు అవతరించాయి. వీటి ప్రకారం ప్రవక్త (స) వారిని తిరిగి పంపలేదు.

ఇటువంటి స్త్రీలను పరీక్షించాలని, అయితే వాస్తవం అల్లాహ్ కే తెలుసునని, వారు విశ్వాసులని తేలితే వారిని

వారి అవిశ్వాస భర్తలవద్దకు పంపరాదని, ఎందుకంటే ఇప్పుడు విశ్వాస స్త్రీ అవిశ్వాస పురుషునికి ధర్మసమ్మతం కాదని, విశ్వాసం వారిద్దరి మధ్య ఉన్న సంబంధాలను తెంచివేసిందని ఆదేశించబడింది. అదేవిధంగా ప్రవక్త సహచరులకు కూడా తమ అవిశ్వాస భార్యలతో సంబంధాలు త్రొక్కుకోమని, ఇకముందు, అవిశ్వాస స్త్రీలను వివాహమాడరాదని ఆదేశించడం జరిగింది. ఈ వాక్యం అవతరించిన తర్వాత ఉమర్ (ర), తల్హా బిన్ ఉబైదుల్లాహ్ (ర) తమ అవిశ్వాస భార్యలకు విడాకులు ఇచ్చివేసారు.

అల్లాహ్ ఆదేశం : ఒకవేళ ఏ స్త్రీ అయినా ధర్మభ్రష్టతకు పాల్పడి అవిశ్వాసుల వద్దకు వెళ్ళిపోతే, అవిశ్వాసిని పెళ్ళాడితే, ఆ అవిశ్వాస భర్త మహ్సూర్ను మొదటి ముస్లిం భర్తకు తిరిగి ఇవ్వకపోతే, తరువాత ముస్లిములకు, అవిశ్వాసులకు యుద్ధం జరిగితే, అందులో ముస్లిములు యుద్ధ ధనం పొందితే దాని నుండి (అంటే మాలె గనీమత్ నుండి) ప్రభుత్వం అతని మహర్ సొమ్ము చెల్లిస్తుంది.

ప్రవక్త (స) అనుచరుల భార్యలు మార్గభ్రష్టత్వానికి గురై అవిశ్వాసుల వద్దకు వెళ్ళిపోతే, ముస్లిములకు యుద్ధ ధనం లభిస్తే ముందు అనుచరులకు వారి మహ్సూర్ను తిరిగి ఇచ్చివేయడం జరిగేది. ఆ తరువాత మిగిలిన యుద్ధ ధనాన్ని అందరికీ పంచిపెట్టటం జరిగేది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

11 : దీన్ని స్త్రీల వాక్యం అని కూడా అంటారు. ఇందులో మక్కా విజయం సందర్భంగా అల్లాహ్ ప్రవక్త (స)కు స్త్రీలతో వాగ్దానం తీసుకునే అనుమతి ఇచ్చాడు. ప్రవక్త (స) సఫా కొండపై కూర్చొని స్త్రీలతో వాగ్దానం తీసుకున్నారు. అనేకమంది స్త్రీలు తండోపతండాలుగా వచ్చి ఇస్లాం స్వీకరించారు.

ఆయిషహ్ (ర) ఉల్లేఖనం : స్త్రీలు మక్కా నుండి మదీనా వలస వచ్చేవారు, ప్రవక్త (స) వారి విశ్వాసాన్ని పరీక్షించేవారు. ఎవరి పట్ల సంతృప్తి చెందితే వారితో 'నేను నీతో వాగ్దానం తీసుకున్నాను' అని పలికేవారు. అల్లాహ్ సాక్షి! ఆయన స్త్రీ చేతిపై తన చేతిని ఏనాడూ పెట్టలేదు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం. 4512)

అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను స్త్రీలతో అల్లాహ్కు సాటి కల్పించం, దొంగతనం చేయం, వ్యభిచారానికి పాల్పడం, తమ సంతానాన్ని చంపం అనే విషయాలపై వాగ్దానం తీసుకోమని ఆదేశించాడు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

12 : ఇందులో అల్లాహ్ విశ్వాసులను అవిశ్వాసులతో స్నేహ సంబంధాలు ఉంచరాదని, స్నేహం చేసి అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురికారాదని హెచ్చరించాడు. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ వాక్యం యూదులకే వర్తిస్తుందని అభిప్రాయపడుతున్నారు. అయితే ఈ వాక్యం అవిశ్వాసులందరికీ వర్తిస్తుంది అనేది వాస్తవం. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

61. అన్ సఫ్ సూరా పరిచయం

సూరహ్ సఫ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 14 వాక్యాలు, 2 రుకూలు ఉన్నాయి. ఇందులో తమ విశ్వాసాన్ని ధృఢపరచుకోవాలని, అల్లాహ్ మార్గంలో ప్రాణాలకు తెగించి కృషి చేయాలని ప్రోత్సహించడం జరిగింది. ఇందులో విశ్వాస బలహీనులను కపటులను, సత్యవిశ్వాసులను కూడా ఉద్దేశించడం జరిగింది. వివిధ చోట్ల వివిధ రకాలుగా ప్రవర్తించేవారు అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురవుతారని, అల్లాహ్ మార్గంలో సీసపు గోడలా నిలబడేవారే అల్లాహ్ దృష్టిలో ప్రియభక్తులని తెలియపర్చటం జరిగింది.

ఆ తరువాత మూసా (అ), ఈసా (అ) పట్ల బనీ ఇస్రాయిల్ ప్రవర్తనను గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. అంతేకాక, బనీ ఇస్రాయిల్లా కాకూడదని ముస్లిములను హెచ్చరించబడింది. ఆ తరువాత ఉభయ లోకాల్లో సాఫల్యమార్గం ఒక్కటే అని, అది అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించటం. అల్లాహ్ మార్గంలో ధన ప్రాణాలతో పోరాడటం అని బోధించబడింది. ఈసా (అ) సహచరులు ఆయనకు సహకరించినట్లు మీరూ సహకరించాలని ముస్లిములను ఉపదేశించబడింది.

61. అన్ సఫ్

ఆయత్లు : 14

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఉన్న ప్రతి వస్తువూ అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నది. ఆయన అధికృత కలవాడు, వివేకవంతుడూను.

(2) ఓ విశ్వాసులారా! మీరు చేయలేని విషయాన్ని చేస్తాము అని ఎందుకు చెబుతారు?

(3) మీరు చేయని దానిని చేస్తాము అని చెప్పటం అల్లాహ్ దృష్టిలో అత్యంత అయిష్టమైన విషయం.

(4) అసలు అల్లాహ్ కు ఆయన మార్గంలో సీసంతో పోసిన గోడవలె ధృఢమైన బారులు తీరి నిలబడి పోరాడే వారంటేనే ఇష్టం.

﴿ 2 رُكُوعًا ﴾ ﴿ 61 سُوْرَةُ الْاَنْعَامِ ﴾ ﴿ 14 آيَاتًا ﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ﴿1﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لِمَ تَقُوْلُوْنَ مَا لَا
تَفْعَلُوْنَ ﴿2﴾

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا لَا
تَفْعَلُوْنَ ﴿3﴾

اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذِیْنَ يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِیْلِهِ صَفًّا
كَانَتْهُمْ بُنْیَانًا مَّرْصُوْسًا ﴿4﴾

(5) మూసా తన జాతివారితో అన్న ఈ విషయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకో, “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీరు నన్ను ఎందుకు వేధిస్తున్నారు? నేను మీ వద్దకు అల్లాహ్ చే పంపబడిన ప్రవక్తనని మీకు తెలుసు కదా!” ఆ తరువాత వారు వక్రమార్గాన్ని అవలంబించినప్పుడు, అల్లాహ్ కూడా వారి హృదయాలను వంకరగానే ఉండేలా వదిలేశాడు. అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు సన్మార్గం చూపడు. (6) మర్యమ్ కుమారుడు ఈసా అనిన మాటలను జ్ఞాపకం తెచ్చుకో, “ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారలారా! నేను మీ వద్దకు అల్లాహ్ చే పంపబడిన సందేశహరుణ్ణి; నాకు పూర్వం వచ్చిన తౌరాత్ గ్రంథాన్ని ధృవపరుస్తున్నాను; నా తరువాత అహ్మద్ అనే ప్రవక్త రాబోతున్నాడు అనే శుభవార్తను అందజేస్తున్నాను. అయితే ఆయన వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలను తెచ్చినప్పుడు, వారు ఇది పూర్తిగా మాయాజాలమే అని అన్నారు. (7) ఇక ఇస్లాం సందేశం అందజేయబడుతున్నప్పటికీ, అల్లాహ్ పై అపనిందలు మోపేవాడి కంటే పరమ దుర్మార్గుడెవడు? అటువంటి దుర్మార్గులకు అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపడు. (8) వారు అల్లాహ్ జ్యోతిని తమ నోటితో ఊది ఆర్చుగోరు తున్నారు. కాని అవిశ్వాసులకు ఎంత సహించ రానిదైనాసరే అల్లాహ్ తన జ్యోతిని పూర్తిగా పరిపూర్ణం చేయటానికే నిర్ణయించుకున్నాడు.

(9) ఆయనే తన ప్రవక్తకు మార్గదర్శకత్వాన్నీ, సత్యధర్మాన్నీ ఇచ్చి పంపాడు, దానిని సకల ధర్మాలపై ఆధిక్యం వహించే ధర్మంగా చేయటానికి, ఈ విషయం బహు దైవారాధకులకు ఎంత అయిష్టమైనా సరే.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لِقَوْمِهِ لِمَ تُؤَدُّونَنِي وَقَدْ
تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ ۖ فَلَمَّا زَاغُوا
آزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ ﴿5﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ
التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ
أَحْمَدٌ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ
مُبِينٌ ﴿6﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ
يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿7﴾

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ
نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿8﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿9﴾

1 - 9 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం : కొందరు ముస్లిములు జిహాద్ విధించబడకముందు అల్లాహ్ కు ఏ సత్కార్యం ప్రియమైనదో తెలిస్తే మేము దాన్ని ఆచరించే వాళ్ళం అని అన్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ దైవవాణి ద్వారా తన ప్రవక్తకు అల్లాహ్ కు అన్నిటికంటే ఇష్టమైన సత్కార్యం అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ చేయడం అని తెలియపరిచాడు. కాని జిహాద్ కు సిద్ధం కమ్మని ఆదేశించినపుడు వారు వెనుకడుగు వేసారు. అప్పుడు ఈ వాక్యాలు అవతరించాయి. అంతేకాక విశ్వాస

<p>(10) ఓ విశ్వాసులారా! మిమ్మల్ని వ్యధాభరితమైన శిక్ష నుండి రక్షించే వ్యాపారమేదో నేను మీకు తెలుపనా?</p> <p>(11) విశ్వసించండి అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను. పోరాడండి అల్లాహ్ మార్గంలో మీ సంపదలను, మీ ప్రాణాలను ధారపోసి. మీరు గనక గ్రహిస్తే, ఇదే మీకు మేలైనది.</p>	<p>يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنَجِّبُكُمْ مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾</p> <p>تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ۗ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾</p>
<p>వాగ్దానం చేసిన తర్వాత అల్లాహ్ మార్గంలో కృషి చేయనివారు వాస్తవంగా యూదుల అడుగుజాడలపై నడుస్తున్నారని అని విమర్శించడం జరిగింది. ఈసా (అ) పట్ల కూడా వారు ఇలాగే ప్రవర్తించారు. తౌరాతులోని భవిష్యవాణి ప్రకారమే ఈసా (అ) వచ్చారు. ఆ తరువాత ఇస్లాం అల్లాహ్ వెలుగని దీన్ని ఎవరూ ఆర్పలేరని, ఇది ఇతర ధర్మాలపై ఆధిక్యత పొందుతుందని పేర్కొనడం జరిగింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>2 : జిహాద్ ఆదేశాలు రాకముందు కొందరు ముస్లిములు అల్లాహ్ కు ఇష్టమైన సత్కార్యం ఏమిటో తెలిస్తే మేము చేస్తాం అని అనేవారు. ఆ వెంటనే అల్లాహ్ దైవవాణి ద్వారా అల్లాహ్ పై విశ్వాసం, అల్లాహ్ మార్గంలో కృషి అని తన ప్రవక్తకు తెలియజేశాడు. జిహాద్ ఆదేశాలు రాగానే ఆ ముస్లిములు దాన్ని భారంగా భావించారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. విశ్వాసం వాగ్దానం చేసిన తరువాత విశ్వాసి అసత్యం పలుకరాదు, వాగ్దానం భంగం చేయరాదు. ఆదేశించిన విధంగా ఆచరించాలి. చేయని సత్కార్యం గురించి గొప్పలు చెప్పుకోకూడదు. అదేవిధంగా చేసే ఉద్దేశ్యం లేనిదాన్ని గురించి వాగ్దానాలు చేయరాదు.</p> <p>5 : మూసా (అ) దైవప్రవక్త అని తెలిసి కూడా బనీ ఇస్రాయిల్ ఆయన్ని అనరాని మాటలతో మనస్తాపం కలిగించేవారు. శారీరక లోపాలు ఉన్నవాడని విమర్శించేవారు. అయితే ఆయనలో ఎటువంటి లోపమూ లేదు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)</p> <p>6 : అంటే తెలిసిన తరువాత కూడా సత్యాన్ని తిరస్కరించారు, సత్యాన్ని కాదని అసత్యాన్ని, మంచిని కాదని చెడును, విశ్వాసాన్ని కాదని అవిశ్వాసాన్ని అనుసరించారు. అందువల్లే అల్లాహ్ వారిని శాశ్వతంగా రుజుమార్గానికి దూరం చేసాడు. ఇది అల్లాహ్ సాంప్రదాయం. ఎల్లప్పుడూ వక్రమార్గాన్ని అనుసరిస్తూ ఉంటే హృదయాలపై సీలువేయబడటం ఖాయం. దీనికి అలవాటు పడినవారు దానికి అనర్హులౌతారు. దీన్ని ఎవరూ మార్చలేరు. అదేవిధంగా అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేసిన వారికి ఎవరూ రుజుమార్గం చూపలేరు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)</p> <p>7 : అల్లాహ్ పై అసత్యాలు అంటగట్టే వాడికంటే దుర్మార్గుడు ఎవడూ లేడు. వాడిని సత్యంవైపు, ఏకత్వం వైపు పిలిచినా సరే, మీరేచెప్పండి, ఇటువంటి వారికి రుజుమార్గం ఎలా లభిస్తుంది? కళ్ళు ఉండికూడా చూడనివాడు అంధునికంటే పరమ నీచుడు. (ఇబ్నై కసీర్)</p> <p>8 : వారు అసత్యం ద్వారా సత్య దీపికను ఆర్పివేయాలని కోరుతున్నారు - గాలి ద్వారా సూర్యకాంతిని ఆర్పివేయాలని ప్రయత్నించినట్లు. అయితే దుర్మార్గుల కుట్రల వల్ల, రహస్య సమాలోచనల వల్ల ఇస్లామ్ వెలుగు ఎలా నాశనం కాగలదు? ఇస్లాం పరిపూర్ణ ధర్మంగా విలసిల్లుతుందనేది అల్లాహ్ తుది నిర్ణయం. అవిశ్వాసుల కళ్ళు ఈర్ష్యకు గురైతే గురికానివ్వండి. (ఇబ్నై కసీర్)</p>	

(12) అప్పుడు అల్లాహ్ మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు, మిమ్మల్ని సెలయేళ్ళు ప్రవహించే వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అంతేకాదు, శాశ్వతమైన ఆ స్వర్గవనాలలో మీకు ఎంతో అందమైన గృహాలను ప్రసాదిస్తాడు. ఇదే గొప్ప సాఫల్యం. (13) మీరు కోరుకుంటున్న ఇతర వస్తువులు కూడా మీకు అనుగ్రహిస్తాడు - అవి అల్లాహ్ నుండి పొందే సహాయం మరియు త్వరలో లభించబోయే విజయం. ఓ ప్రవక్తా! ఈ శుభవార్తను విశ్వాసులకు అందజెయ్యి. (14) ఓ విశ్వాసులారా! మర్యామ్ కుమారుడు ఈసా, హవారీలతో అన్నట్లు మీరు అల్లాహ్ కు సహాయకులు కండి. వారితో ఈసా ఇలా అన్నాడు, “అల్లాహ్ మార్గంలో నాకు సహాయ పడేవారు ఎవరైనా ఉన్నారా?” దానికి హవారీలు, “మేము ఉన్నాము అల్లాహ్ కు సహాయకులం” అని సమాధానమిచ్చారు. అప్పుడు ఇస్రాయిల్ సంతతిలోని ఒక వర్గం విశ్వసించింది, మరొక వర్గం తిరస్కరించింది. తరువాత మేము విశ్వసించిన వారిని వారి శత్రువులకు వ్యతిరేకంగా బలపరిచాము. వారే ఆధిక్యం వహించారు.

يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۚ نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۚ وَبَشِيرٍ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ ۚ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَنَّا ۗ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

ع
6
10

10 - 14 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : అల్లాహ్ మార్గంలో కృషిచేసేవారిని అల్లాహ్ ప్రేమిస్తాడని పై వాక్యాల్లో పేర్కొనడం జరిగింది. వీరు ఉక్కు గోడలా స్థిరంగా ఉండి పోరాడుతారు. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ విశ్వాసులకు అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించి అల్లాహ్ మార్గంలో ధన ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడటమే సాఫల్య రహస్యం అని సూచించాడు. అంతేకాక ఈ వాక్యాల్లో విశ్వాస బలహీనులకు రుజుమాన్ ను అవలంబించమని సూచించబడింది. చివరగా ఈసా యొక్క అనుచరుల మార్గాన్ని అవలంబించమని సందేశం ఇవ్వబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

10 : కొందరు ముస్లిములు గొప్ప సత్కార్యాలు ఏవి అని తెలుసుకోగోరారు. అప్పుడు ఈ సూరాలోని అనేక వాక్యాలు అవతరించబడ్డాయి. ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ సత్కార్యాలను వ్యాపారంతో పోల్చాడు. ఎందుకంటే వ్యాపారం వల్ల లాభం కలుగుతుంది. అదేవిధంగా సత్కార్యాల వల్ల నరక శిక్ష నుండి విముక్తి లభిస్తుంది.

13 : అంటే ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడితే, ఆయన ధర్మం కొరకు కృషి సలిపితే అల్లాహ్ కూడా మీకు సాఫల్యం ప్రసాదిస్తాడు. (ఇబ్నె కసీర్)

అంటే ఈ వాక్యం విజయానికి కొన్ని దినములు ముందు అవతరించింది. అంటే విశ్వాసులను అవిశ్వాసులకు వ్యతిరేకంగా ప్రోత్సహించడమే, వారిని సమర్థించడమే దీని ప్రధాన ఉద్దేశం. అందువల్లే విశ్వాసులకు శుభవార్త తెలియపర్చమని తన ప్రవక్తను ఆదేశించడం జరిగింది. ఈ విధంగా అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం తప్పక నెరవేరుతుంది. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

14 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ ముస్లిములను ఎల్లప్పుడూ తమ ప్రాణాల ద్వారా, ధన సంపదల ద్వారా, పలుకుల ద్వారా, చేతల ద్వారా దైవధర్మానికి సహాయ సహకారాలు అందించవలసిందిగా కోరాడు. ఈసా (అ) అనుచరులు దైవధర్మానికి సహాయ పడతామని వాగ్దానం చేసారు. వాళ్ళు కూడా అనేక విధాలుగా తమ ప్రవక్తకు సహాయపడ్డారు. ఇక్కడ అంతిమ ప్రవక్త (స) ను ఖురైషులు తిరస్కరించారు. మదీనా వారు సహాయం చేసారు. మీరు మదీనాకు వలస వస్తే మేము మీకు అనేక విధాలుగా సహాయం అందిస్తామని వాగ్దానం చేసారు. అందువల్లే వారికి అల్లాహ్ 'అన్నార్లు' (సహాయకులు) అని నామకరణం చేసాడు. ఇది వీరి బిరుదు అయిపోయింది. వీరికి విజయం ప్రాప్తించింది. సాఫల్యం సిద్ధించింది.

ఇందులో విశ్వాసులకు సాఫల్య శుభవార్త ఇవ్వబడిందని పలువురు విద్వాంసుల అభిప్రాయం. అయితే షరతు ఏమిటంటే సత్య ధర్మసంస్థాపనకు తోడ్పడాలి. విభేదాలకు దూరంగా ఉండాలి. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

62. అల్ జుముఅహ్ సూరా పరిచయం

సూరహ్ జుముఅహ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 11 వాక్యాలు, రెండు రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ ప్రారంభ వాక్యాల్లో ఇబ్రాహీమ్ (అ) దుఆను గురించి సూచించడం జరిగింది. వారి ప్రార్థనా ఫలంగానే ముహమ్మద్ (స)ను దైవప్రవక్తగా పంపించాడు అల్లాహ్. ఇందులో కొంతమంది ముస్లిములను హెచ్చరించటం జరిగింది. వీరు ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి జుమా (నమాజు) మర్యాదలను, ప్రవక్త (స) పట్ల భక్తి ప్రపత్తులను విస్మరించారు. ముస్లిములు సాఫల్యం పొందాలంటే యూదులను, అవిశ్వాసులను అనుకరించరాదని హెచ్చరించడం జరిగింది.

62. అల్ జుముఅహ్

ఆయత్లు : 11

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఆకాశాలలోని ప్రతి వస్తువూ, భూమిలోని ప్రతి వస్తువూ అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతోంది. ఆయన విశ్వసామ్రాట్టు, ఎంతో పరిశుద్ధుడు, అత్యంత శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడు. (2) ఆయనే నిరక్షరాస్యులలో ఒక ప్రవక్తను స్వయంగా వారి నుండే ప్రభవింపజేసాడు. ఆ ప్రవక్త వారికి ఆయన వాక్యాలను వినిపిస్తున్నాడు. వారిని పరిశుద్ధ పరుస్తున్నాడు. వారికి గ్రంథాన్నీ, వివేకాన్నీ బోధిస్తున్నాడు. వాస్తవానికి దీనికి పూర్వం వారు పూర్తిగా మార్గం తప్పి ఉన్నారు. (3) ఇంకా వారితో చేరని ఇతరుల కొరకు కూడ. అల్లాహ్ అత్యంత శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడూను. (4) ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, తాను కోరినవారికి దానిని ప్రసాదిస్తాడు. ఆయన గొప్ప అనుగ్రహశాలి.

(5) తౌరాత్ గ్రంథ బాధ్యతా భారం మోపబడి నప్పటికీ, దానిని మోయనివారు, పుస్తకాల బరువును మోసే గాడిదను పోలి ఉన్నారు. అల్లాహ్ వాక్యాలను తిరస్కరించిన వారి పోలిక దీనికంటే కూడ ఘోరమైనది. ఇటువంటి దుర్మార్గులకు అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపడు.

﴿ 2 ﴾ سُورَةُ الْجُمُوحِ مَدِينَةٌ 62 ﴿ 11 ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلِكِ
الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿1﴾

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْاُمَمِ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ يَتْلُوْا
عَلَيْهِمْ اٰيٰتِهٖ وَيَزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ
وَالْحِكْمَةَ ۗ وَاِنْ كٰنُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلٰلٍ
مُّبِيْنٍ ﴿2﴾

وَآخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوْا بِهِمْ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيْمُ ﴿3﴾

ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيْهِ مَن يَّشَآءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿4﴾

مَعْلُ الَّذِيْنَ حَمَلُوْا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا
كَمَثَلِ الْجَمٰرِ يَحْمِلُ اَسْفٰرًا ۗ بِئْسَ مَثَلُ
الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظٰلِمِيْنَ ﴿5﴾

(6) వారితో ఇలా అను, “ఓ యూద ప్రజలారా! ఒకవేళ మిగతా ప్రజలందరికంటే మీరు మాత్రమే అల్లాహ్ కు ప్రియమైనవారు అనే గర్వం మీకు ఉంటే, చావును కోరుకోండి. మీ ప్రగల్భాలు నిజమే అయితే, ఈ పని చెయ్యండి. (7) కాని వారు, తాము చేసుకున్న అకృత్యాల కారణంగా చావును ఎన్నటికీ కోరుకోరు. అల్లాహ్ ఈ దుర్మార్గులను బాగా ఎరుగును. (8) వారికి ఇలా చెప్పు, “ఏ చావు నుండి మీరు పారిపోతున్నారో, అది మీకు తప్పకుండా వచ్చి తీరుతుంది. ఆ తరువాత మీరు రహస్య విషయాలు, బహిరంగ విషయాలు అన్నింటినీ ఎరిగిన వాని ముందు హాజరుపరచబడతారు. అప్పుడు ఆయన మీకు మీరేమేమి చేస్తూ ఉండేవారో అవన్నీ తెలుపుతాడు.” (9) విశ్వాసులారా! శుక్రవారం నాడు సమాజుకై పిలిచినప్పుడు, అల్లాహ్ సంస్మరణ వైపునకు పరుగెత్తండి; క్రయ విక్రయాలను వదలిపెట్టండి. మీరు గ్రహించగలిగితే, ఇదే మీకు అత్యంత శ్రేయస్కరమైనది. (10) ఆపై సమాజు ముగిసిన తరువాత భూమిపై వ్యాపించండి. అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించండి; అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరిస్తూ ఉండండి, బహుశా మీకు సాఫల్య భాగ్యం కలుగవచ్చు. (11) వారు, వ్యాపారం, వినోద క్రీడలు జరుగుతూ ఉండగా చూచి అటువైపు పరుగెత్తారు, నిన్ను నిలబడి ఉన్న స్థితిలో వదలివెళ్లారు. వారితో ఇలా అను, “వినోదక్రీడల కంటే, వ్యాపారం కంటే అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే శ్రేష్ఠమైనది. అల్లాహ్ అందరి కంటే మేలైన ఉపాధి ప్రదాత.”

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ
لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَتُّوا السَّوْتِ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿6﴾

وَلَا يَتَمَتُّونَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيهِمْ ۗ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿7﴾

قُلْ إِنَّ السَّوْتِ الَّذِي تَفْرُؤُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ
مُلَقَّبُكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿8﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ۗ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿9﴾

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ
وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿10﴾

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِبًا ۗ قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ
التِّجَارَةِ ۗ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿11﴾

ع
11

ع
12

1 - 11 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఇబ్రాహీం యొక్క దుఆల ప్రభావం వల్ల మీలో నుండే ఒకరిని దైవప్రవక్తగా పంపడం జరిగిందని గుర్తు చేయబడింది. ఇలా కేవలం మిమ్మల్ని అజ్ఞానాంధకారాల నుండి బయటికి తీయటానికే చేయబడింది. ఈ

సువర్ణావకాశాన్ని గుర్తించాలని ఉపదేశించబడింది. ఆ తరువాత ముస్లిములను ప్రవక్తను అగౌరవ పర్చరాదని హితోపదేశం చేయబడింది. అయితే అప్పటికి కొంతమంది ముస్లిములు ఇస్లాంలో ప్రవేశించి ఉన్నారు. కాని ఇంకా ఇస్లాంను అర్థం చేసుకోలేదు. ఇస్లాంలో ప్రవేశించిన వ్యక్తి తన ప్రాణాలను, సంపదలను అన్నిటినీ అల్లాహ్ కు సమర్పించి ఉంటాడు. యూదుల మహాపరాధం వల్ల అల్లాహ్ వారిని శపించాడు. ముస్లిములను యూదుల అడుగుజాడల్లో నడవకూడదని ఆదేశించడం జరిగింది.

1 - 11 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం

1 : ఈ విశ్వంలోని సమస్త ప్రాణులు అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాయి. సప్తాకాశాలు, భూమి, వాటిలో ఉన్నవన్నీ కూడా ఆయన పవిత్రతనే కొనియాడుతున్నాయి. ఆయన స్తోత్రంతో పాటు, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడని వస్తువంటూ లేదు. అయితే మీరు వాటి స్తుతిని గ్రహించలేరు. (అల్ ఇస్రా : 44) (ఇబ్నె కసీర్)

2 : ఉమ్మీలు అంటే అరబ్బు నిరక్షరాస్యులు, వీరిలో చాలామంది చదువురాని వారు అంటే అందరివైపు సంపబడ్డారు. అయితే ప్రత్యేకంగా వీరికొరకు అని అర్థం. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

3 : నానుండి మూడు తరాల తర్వాత వారిలో కొంతమంది ఎటువంటి విచారణ లేకుండా స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ గౌరవనీయుడని, వివేకవంతుడని పేర్కొన్నారు. (ఇబ్నె అబీ హాతిమ్)

5 : యూదులు తౌరాతును పఠించారు. దాన్ని కంఠస్థం చేసుకున్నారు. కాని దాన్ని అనుసరించలేదు. మహాప్రవక్త (స) దైవదౌత్యాన్ని గురించి అందులో పేర్కొనడం జరిగింది. ఆయన చిహ్నాలను గురించి కూడా పేర్కొనడం జరిగింది. ఆయన్ను విశ్వసించమని కూడా నొక్కి చెప్పడం జరిగింది. ఆయన సత్య ప్రవక్త అని వారికి తెలుసు. అయినప్పటికీ కొన్ని ఈర్వాద్యేషాల వల్ల విశ్వసించలేదు. అందువల్లే వారిని గాడిదలుగా వర్ణించడం జరిగింది. వాళ్ళ వద్ద గొప్ప గొప్ప గ్రంథాలు ఉండేవి. కాని వాటిలో ఏముందో వారికి తెలిసేది కాదు. అయితే ఈ ఉదాహరణ ఇలాంటి వారందరికీ వర్తిస్తుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

8 : అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) ద్వారా యూదులను “మీరు పాపకార్యాలను చేస్తూ చావుకు భయపడుతున్నారు. అయితే అది వచ్చి మిమ్మల్ని అల్లాహ్ ముందు నిలబెడుతుంది. ఆ తరువాత మిమ్మల్ని విచారించటం జరుగుతుందని” హెచ్చరించటం జరిగింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

9 : మదీనాలో కొందరు ముస్లిములు జుమా సమయంలో కూడా వ్యాపారాన్ని కొనసాగించేవారు. అల్లాహ్ జుమహ్ కొరకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని ఆదేశించాడు. అజాన్ అయిన వెంటనే ప్రాపంచిక వ్యవహారాలను వదిలి జుమహ్ లో పాల్గొనవలసిందిగా ఆదేశిస్తూ ఇందులోనే మీకు లాభం ఉందని గుర్తుచేసాడు.

10 : జుమా నమాజు తర్వాత సంపాదన ఆర్జించడం ధర్మసమ్మతం చేయబడింది. జుమా తర్వాత మస్జిద్ ద్వారం వద్ద నిలబడి ఆకాక్ బిన్ మాలిక్ ఓ అల్లాహ్ నేను నీ పిలుపుపై హాజరయ్యాను. నీ విధిని పూర్తి చేసాను. నీ ఆదేశానుసారం ఆహార సంపాదనకు బయలుదేరాను. నన్ను అనుగ్రహించు. ఎందుకంటే నీవే ఆహారం ప్రసాదించే వాళ్ళలో గొప్పవాడవు అని ప్రార్థించేవారు. (ఇబ్నె అతిమ్). అదేవిధంగా వ్యాపారంలో నిమగ్నమయి కూడా అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తూ ఉండాలి. ప్రాపంచిక స్వలాభాలకు పరలోక గొప్ప లాభాలను త్యజించరాదు. (ఇబ్నె కసీర్)

11 : దీన్ని గురించి బుఖారీ, ముస్లిమ్ లలో ఉల్లేఖనాలున్నాయి. జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ ఉల్లేఖనం : ఒకసారి ప్రవక్త (స) ఖుత్బా ఇస్తున్నారు. ఆ సమయంలో ఒక వ్యాపార వర్గం ఆహార ధాన్యాలను తీసుకువచ్చింది. అది గ్రహించి మస్జిద్ లో ఉన్న వారిలో ఒకరి తర్వాత ఒకరు బయటికి వెళ్ళసాగారు. చివరికి 12 మంది మిగిలిపోయారు. వారిలో అబూబకర్, ఉమర్ లు కూడా ఉన్నారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది.

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

63. అల్ మునాఫిఖూన్ సూరా పరిచయం

సూరతుల్ మునాఫిఖూన్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 11 వాక్యాలు, 2 రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ లో కపటుల గురించి ప్రస్తావించబడింది. “మేము విశ్వాసులము” అని వారు ప్రజలను నమ్మించేవారు. ప్రవక్త (స) జుమా ఖుత్బా ఇస్తున్నా తమకు తోచినపుడు వెళ్ళిపోయేవారు. ఈ సూరహ్ లో వారి హృదయాలలో ఏముందో తెలియజేయడం జరిగింది. వీరు తమ ప్రమాణాలు చేసి ప్రవక్తను నమ్మిస్తున్నారు. అయితే వీరి ప్రమాణాలు అసత్యాలని అల్లాహ్ బట్టబయలు చేసాడు. వీరు తమ ప్రమాణాలను రక్షా కవచాలుగా ఉపయోగిస్తున్నారు. వారు అవకాశవాదంతో ఇస్లాం స్వీకరించారు. అందువల్లే అల్లాహ్ వారి హృదయాలను మూసివేసాడు. ఇప్పుడు వారు ఆలోచించలేరు. అర్థం చేసుకోనూ లేరు.

63. అల్ మునాఫిఖూన్

ఆయత్లు : 11

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఓ ప్రవక్తా! ఈ కపటులు నీ వద్దకు వచ్చినప్పుడు, “మీరు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రవక్తలే అని మేము సాక్ష్యమిస్తున్నాము” అని అంటారు. అవును, నీవు నిజంగానే ఆయన ప్రవక్తవు అని అల్లాహ్ కు తెలుసు. కాని ఈ కపటులు పచ్చి అసత్యవాదులని అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు. (2) వారు తమ ప్రమాణాలను డాలుగా చేసుకున్నారు. మరియు ఈ విధంగా వారు అల్లాహ్ మార్గం అవలంబించకుండా స్వయంగానూ ఆగిపోతున్నారు, లోకాన్ని కూడ ఆపుతున్నారు. వారు చేస్తున్న చేష్టలు ఎంతో నీచమైనవి. (3) దీనికంతటికీ కారణం, వారు విశ్వసించిన తరువాత తిరస్కరించటమే. అందుకని వారి హృదయాలపై ముద్రవేయబడింది; ఇక వారు దేనినీ అర్థం చేసుకోరు.

2 رُكُوعًا 63 سُورَةُ الْمُؤَفِّقُونَ مَكِّيَّةٌ 11 آيَاتُهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُؤَفِّقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ
اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ
الْمُؤَفِّقِينَ لَكَذِبُونَ ﴿١﴾
اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

(4) వారిని చూస్తే, వారి రూపాలు నీకు ఎంతో అద్భుతంగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తాయి. వారు మాట్లాడితే నీవు వారి మాటలను వింటూనే ఉండిపోతావు. కాని వారసలు గోడకు ఆనించబడిన కొయ్య దుంగల వంటివారు. ప్రతి అరువును వారు తమకు వ్యతిరేకమైనదిగా భావిస్తారు. వారు ఆగర్భ శత్రువులు, వారికి దూరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ వారిని నాశనం చేయుగాక! వారు ఎలా పెడమార్గం వైపునకు మరలించబడుతున్నారు! (5) వారితో, “రండి, అల్లాహ్ ప్రవక్త మీ కొరకు మన్నింపు ప్రార్థన చేస్తాడు” అని పిలిచినపుడు, వారు తల తిప్పుకుంటారు - వారు పొగరుబోతుతనంతో రాకుండా ఆగిపోవటాన్ని నీవు చూస్తావు. (6) ఓ ప్రవక్తా! నీవు వారి కొరకు మన్నింపు ప్రార్థన చేసినా, చేయకపోయినా, వారి విషయంలో ఒక్కటే; అల్లాహ్ వారిని ఎంతమాత్రం మన్నించడు. అల్లాహ్ అవిధేయ జనులకు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (7) వారే ఇలా అనేది; “ప్రవక్త అనుచరుల కోసం ఖర్చు పెట్టటం ఆపెయ్యండి. అప్పుడు వారు చెల్లాచెదురై పోతారు.” వాస్తవానికి భూమిలో, ఆకాశాలలో ఉన్న నిధులకు యజమాని అల్లాహ్ యే. కాని ఈ కపటులు గ్రహించరు. (8) వారు ఇంకా ఇలా అంటారు, “మనం మదీనా నగరానికి తిరిగి వెళ్ళిన తరువాత, మనలోని గౌరవనీయులు నీచులను అక్కణ్ణించి వెళ్ళగొడతారు.” వాస్తవానికి గౌరవం అనేది అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు, విశ్వాసులకు మాత్రమే చెందుతుంది. కాని ఈ కపటులు అది ఎరుగరు. (9) ఓ విశ్వాసులారా! మీ సిరిసంపదలూ, మీ సంతానమూ మిమ్మల్ని అల్లాహ్ ధ్యానం నుండి మరల్చరాదు. ఎవరైతే ఇలా మరల్చబడతారో, వారే నష్టానికి గురిఅయ్యేవారు.

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ ۖ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ ۖ كَأْتِهِمْ خُشْبٌ مُّسَنَّادٌ ۖ يَخْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ۖ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرُهُمْ ۖ فَتَلَّهُمْ اللَّهُ ۖ أَلَىٰ يَوْمٍ كُونَ ﴿4﴾
 وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿5﴾
 سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ۖ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿6﴾
 هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا ۖ وَاللَّهُ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿7﴾
 يَقُولُونَ لَنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ ۖ وَاللَّهُ الْعَزِيزُ وَلِيُّرَسُولِهِ ۖ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿8﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ ۖ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿9﴾

(10) మీలో ఎవరికైనా మరణ సమయం సమీపించి, అతను, “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాకు మరికొంత వ్యవధి ఎందుకివ్వలేదు; నేను దానధర్మాలు చేసి సజ్జనులలో కలిసిపోయేవాణ్ణి కదా!” అని వాపోయే పరిస్థితి రాకముందే మేము మీకు ఇచ్చిన ఉపాధి నుండి ఖర్చు పెట్టండి. (11) కాని ఏ ప్రాణి వ్యవధి అయినా ముగిసిపోయే సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు, అల్లాహ్ ఇక దానికి ఎంతమాత్రం అదనపు వ్యవధి ఇవ్వడు. మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ
أَجَلٍ قَرِيبٍ ۖ فَأَصَّدَّقَ ۚ وَأَكُنْ مِنَ
الضَّالِّينَ ﴿10﴾

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿11﴾

2
14

1 - 11 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : కపటులు ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి ఉన్నారని, అందువల్లే సత్యానికి చేరువగా ఉన్నా సత్యాన్ని స్వీకరించలేకపోతున్నారని, ఆ తరువాత కపటుల్లా ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి దైవాన్ని మరచిపోరాదని ముస్లిములను హెచ్చరించడం జరిగింది. ఈనాడు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన ధనాన్ని అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేయకపోతే మరణానంతరం పశ్చాత్తాపపడినా ఏం లాభం ఉండదు. మొదటి రుకూలో కాపట్యానికి కారణం వివరించడం జరిగింది. రెండవ రుకూలో దీన్నుండి తప్పించుకునే ఉపాయం తెలియజేయబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : 1 : ఓ ప్రవక్తా! కపటులు మీ సభల్లో ముస్లిముల్లా ప్రవేశిస్తున్నారు. తమ్ము తాము ముస్లిముల్లా ప్రకటిస్తున్నారు. ఈ విధంగా మిమ్మల్ని మోసం చేస్తున్నారు. వారు బహిరంగపరుస్తున్నది వారి అంతర్యంలో లేదు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

2 : వీరు ఎన్ని ప్రమాణాలు చేసినా వారి మాటల్ని నమ్మకండి. వీరిపట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలి. వీరు ఇస్లాంకు, ముస్లిములకు హాని తలపెట్టాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. అంతేకాక వీరు రుజుమార్గానికి దూరంగా ఉంటూ ఇతరులనూ రుజుమార్గానికి దూరం చేస్తున్నారు. వీరు చేస్తున్నవి మహా పాపకార్యాలు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

4 : వారి మాటలు ఎంత ఆకర్షణీయమైనవిగా ఉంటాయంటే వినేవాడు వారి వలలో చిక్కుకుంటాడు. అయితే వారి కుట్రలన్నీ బలహీనమైనవే. వీరు సామాన్య సంఘటనలకే బెదిరిపోతారు. (అహ్మద్ : 19) (ఇబ్నె కసీర్)

5 : కొంతమంది ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళి క్షమాపణ కోరమని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్ కి సలహా ఇచ్చారు. దానికి అహంకారంగా ప్రవర్తిస్తూ “మీరు నన్ను విశ్వసించమన్నారు. విశ్వసించాను. జకాత్ ఇవ్వమన్నారు. జకాత్ ఇచ్చాను. ఇంకా ముహమ్మద్ కి సజ్దా చేయడమే మిగిలి ఉంది” అని అన్నాడు. అప్పుడు ఈ నాలుగు వాక్యాలు అవతరించబడ్డాయి. వీటిలో ఇలాంటి వారి గురించే పేర్కొనడం జరిగింది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

6 : అల్లాహ్ వారి అవిశ్వాసానికి, కాపట్యానికి తగిన పర్యవసానం గురించి పేర్కొన్నాడు. వారి గురించి నీవు ప్రార్థించినా, ప్రార్థించకపోయినా ఒకటే అని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను తెలియపరిచాడు. అంతేకాక ఇటువంటి వారికి అల్లాహ్ రుజుమార్గం చూపడని తెలిపాడు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

8 : కపటుల నాయకుడు అబ్దుల్లా బిన్ ఉబై ఇలా అన్నాడు : “అల్లాహ్ సాక్షిగా! మదీనా వెళ్ళి మసలోని

గౌరవనీయుడు మనలోని నీచుణ్ణి బహిష్కరిస్తాడు.” అయితే గౌరవం కేవలం అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉందని, అది అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్తకే, విశ్వాసులకే చెందుతుందని వాడికి తెలియదు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

9 : ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ను ప్రార్థిస్తూ ఉండమని ముస్లిములను ఆదేశించటం జరిగింది. పుత్ర ప్రేమలో పడి దైవవిధేయతకు దూరం కారాదని హెచ్చరించబడింది. ఇలా ప్రవర్తించిన వారికి తీర్పుదినం నాడు వారివల్లే నష్టం వాటిల్లుతుంది. (ఇబ్నె కసీర్)

10 : మరణానికి ముందే దైవమార్గంలో ఖర్చుచేయమని, చావు వస్తే ఎవరూ ఆపలేరని, అప్పుడు విచారించడం ఏమీ లాభం చేకూర్చదని ఉపదేశించడం జరిగింది. (ఇబ్నె కసీర్)

11 : వారి ఈ కోరిక ఎన్నడూ తీరదు. చావు వస్తే ఒక్క గడియ కూడా ఆలస్యం జరుగదు. అల్లాహ్ కు మీరు చేస్తున్నదంతా తెలుసు. అందువల్లే తీర్పుదినం నాడు మీరు చేసిన సత్కార్యాలకు పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

64. అత్ తగాబున్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 18 వాక్యాలు, 2 రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ లో విశ్వాసం, విధేయత, సందేశం, ఉత్తమ గుణాలు మొదలైన వాటిని గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. అదేవిధంగా ప్రాపంచిక జీవితం శాశ్వత జీవితం కాదని, పరలోక జీవితమే శాశ్వతమైనదని గుర్తు చేయడం జరిగింది. సాఫల్యం కోరేవారు అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త ప్రీతి కొరకు ఎలాంటి త్యాగానికైనా సిద్ధం కావాలి. ఇందులో ఎవరినీ పట్టించుకోరాదు. ఒక్కోసారి భార్యాబిడ్డలే ఈ మార్గంలో ఆటంకాలుగా తయారవుతారు. వారి ప్రేమ దాన్నుండి దూరం చేస్తుంది. ఇటువంటి విషయాలపట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలి అని పేర్కొనడం జరిగింది.

64. అత్ తగాబున్

అయత్లు : 18

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఆకాశాలలో ఉన్న ప్రతి వస్తువూ, భూమిలో ఉన్న ప్రతి వస్తువూ అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నది. విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యమూ ఆయనదే, స్తోత్రమూ ఆయనకే శోభాయమానం. ఆయనకు ప్రతి వస్తువుపై అధికారం ఉన్నది.

(2) ఆయనే మిమ్మల్ని సృష్టించాడు, అయినా మీలో కొందరు అవిశ్వాసులుగానూ, మరికొందరు విశ్వాసులుగానూ ఉన్నారు. అల్లాహ్ మీరు చేస్తున్నదంతా చూస్తున్నాడు. (3) ఆయన భూమినీ, ఆకాశాలనూ సత్యం ఆధారంగా సృష్టించాడు. మీకు ఒక రూపాన్ని కల్పించాడు, దానిని చాలా అందంగా రూపొందించాడు. చివరకు మీరు ఆయన వైపునకే మరలవలసి ఉన్నది.

(4) భూమిలోనూ, ఆకాశాల్లోనూ ఉన్న ప్రతి వస్తువును గురించి ఆయనకు తెలుసు. మీరు దాచేదీ, మీరు వెల్లడిచేసేదీ, అంతా ఆయనకు తెలుసు. ఆయన హృదయాల స్థితిని సైతం ఎరిగినవాడు.

﴿ 2 ﴾ ﴿ 18 ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبِغْ لِيهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ لَهُ
الْمُلْكُ وَلَهُ الْحُكْمُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿1﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ
مُؤْمِنٌ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿2﴾

خَلَقَ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ ۖ وَصَوَّرَكُمْ
فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ ۗ وَاللَّهُ الْبَصِيرُ ﴿3﴾

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا
نُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿4﴾

(5) పూర్వం సత్యాన్ని తిరస్కరించి, తమ కర్మల దుష్ఫలితాలను చవిచూసిన వారి వృత్తాంతం నీకు చేరలేదా? ముస్ముందు వారి కొరకు బాధాకరమైన శిక్ష ఉన్నది. (6) ఈ పర్యవసానానికి వారు అర్హులు కావటానికి కారణం ఏమిటంటే; వారి వద్దకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన ప్రమాణాలనూ, సూచనలనూ తీసుకుని వచ్చినప్పటికీ, వారు, “మానవమాత్రులు మాకు మార్గదర్శకత్వం చూపగలరా?” అని అన్నారు. ఈ విధంగా వారు విశ్వసించకుండా తిరస్కరించారు, తమ ముఖాలను తిప్పుకున్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ కూడ వారిని నిర్లక్ష్యం చేశాడు. అసలు అల్లాహ్ ఎవరి అవసరమూ లేనివాడు, తనకు తానే స్తోత్రానికి అర్హుడు. (7) అవిశ్వాసులు తాము మరణించిన పిదప మళ్లీ లేపబడటం అనేది ఎంతమాత్రం జరుగదు అని పెద్ద సవాలు విసిరారు. వారితో ఇలా అను, “కాదు, నా ప్రభువు సాక్షిగా! మీరు తప్పకుండా లేపబడతారు. తరువాత, మీరు ఏమి చేశారో అదంతా మీకు తప్పకుండా తెలియజేయటం జరుగుతుంది. ఇలా చేయటం అల్లాహ్ కు చాల సులభం.” (8) కనుక అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ, మేము అవతరింపజేసిన కాంతినీ విశ్వసించండి. మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కనిపెట్టుకుని ఉన్నాడు. (9) సమావేశపు రోజున ఆయన మీ అందరినీ సమీకరిస్తాడు. అది ప్రజల మధ్య పరస్పర జయాపజయాల రోజు అవుతుంది. ఎవరైతే అల్లాహ్ ను విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తారో, అల్లాహ్ అతని పాపాలను ప్రక్షాళన చేస్తాడు. అతనిని సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింప జేస్తాడు. వారు శాశ్వతంగా వాటిలోనే ఉంటారు. ఇదే గొప్ప విజయం. (10) ఇక ఎవరు తిరస్కరించారో, మా వాక్యాలను తృణీకరించారో, వారు నరకవాసులవుతారు. అందులోనే వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు; అది బహుచెడ్డ నివాసం.

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَنَادُوا
وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿5﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا
وَاسْتَعْتَبُوا اللَّهَ ۖ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿6﴾

رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا ۖ قُلْ بَلَىٰ
وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتَأْتَيْنَنَّهُ بِمَا عَمِلْتُمْ ۖ وَذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿7﴾

فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا ۖ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿8﴾

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّعَابِينِ ۖ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿9﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبئْسَ الْمَصِيرُ ﴿10﴾

(11) ఏ ఆపద అయినా అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే ఎన్నటికీ రాదు. ఎవడు అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తాడో, అల్లాహ్ అతని హృదయానికి మార్గదర్శకత్వం ప్రసాదిస్తాడు. అల్లాహ్ కు ప్రతి వస్తువును గురించీ తెలుసు. (12) అల్లాహ్ కు విధేయత చూపండి ప్రవక్తకు విధేయత చూపండి. కాని ఒకవేళ మీరు విధేయతకు విముఖులైతే, మా ప్రవక్తపై సత్యాన్ని స్పష్టంగా అందజేసే బాధ్యత తప్ప మరొకటి లేదు. (13) అల్లాహ్; ఆయన తప్ప మరొక దేవుడు లేడు. కనుక విశ్వాసులు అల్లాహ్ నే నమ్ముకోవాలి.

(14) ఓ విశ్వాసులారా! మీ భార్యలలో, మీ సంతానంలో కొందరు మీకు శత్రువులు; వారి విషయంలో అప్రమత్తంగా ఉండండి. ఒకవేళ మీరు క్షమించి ఉపేక్షించి, మన్నిస్తే అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను. (15) మీ సిరిసంపదలూ, మీ సంతానమూ మీకొక పరీక్ష, అల్లాహ్ వద్దనే గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది. (16) కనుక మీరు సాధ్యమైనంత వరకు అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి. వినండి, విధేయత చూపండి; మీ సంపదను ఖర్చుపెట్టండి. ఇది మీకే శ్రేయస్కరం. తమ హృదయ లోభత్వం నుండి రక్షణ పొందినవారే సాఫల్యం పొందేవారు. (17) మీరు గనక అల్లాహ్ కు మంచి రుణాన్ని ఇస్తే ఆయన మీకు దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచి తిరిగి ఇస్తాడు; మీ పొరపాట్లను మన్నిస్తాడు. అల్లాహ్ ఎంతో విలువనిచ్చేవాడు, వివేకవంతుడూను; (18) ఆయన గోచర అగోచరాలను ఎరిగినవాడూ, శక్తిసంపన్నుడు, మహా వివేకవంతుడూను.

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿11﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿12﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿13﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنِّ مِنْ آزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۗ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿14﴾

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۗ وَاللَّهُ عِنْدَ آجْرٍ عَظِيمٍ ﴿15﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا ۗ وَأَنْفِقُوا خَيْرًا ۗ لِأَنْفُسِكُمْ ۗ وَمَنْ يُؤْتِكُمْ شَيْءٌ فَخِذْهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿16﴾

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿17﴾

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿18﴾

1 - 18 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాలలో అల్లాహ్ మానవుణ్ణి అనవసరంగా సృష్టించలేదని పేర్కొనడం జరిగింది. అల్లాహ్ యే ఈ విశ్వానికి సృష్టికర్త. పాలకుడు, పోషకుడు, ఆయనకు అన్నీ తెలుసు. అల్లాహ్ ప్రతి ఒక్కరిపట్ల వారికి తగిన విధంగా ప్రవర్తిస్తాడు. ఎందుకంటే ప్రవక్తలను తిరస్కరించిన జాతులన్నిటినీ అల్లాహ్ నాశనం చేసివేసాడు. అదేవిధంగా వచ్చే కష్టనష్టాలన్నీ అల్లాహ్ ఆదేశానుసారమే వస్తాయి. వీటి కారణంగా విశ్వాసులు అల్లాహ్ అవిధేయతకు పాల్పడరాదు. ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ నే నమ్ముకోవాలి. అల్లాహ్ తప్పకుండా సహాయం చేస్తాడు. కొన్ని సందర్భాల్లో

భార్యాబిడ్డలే అల్లాహ్ విధేయతకు ఆటంకం అవుతారు. అందువల్ల వీరి పట్ల కూడా అప్రమత్తంగా ఉండాలి.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

2 : అల్లాహ్ మానవుణ్ణి అత్యుత్తమమైన ఆకారంలో సృష్టించాడు. అతనిలో గొప్ప గొప్ప గుణాలను ఉంచాడు. అయితే వారిలో కొందరు సత్యాన్ని తిరస్కరించి ధిక్కరణకు గురవుతున్నారు. కొందరు అల్లాహ్ను విశ్వసిస్తున్నారు. వీరందరూ అల్లాహ్నే స్వీకరించి ఉండవలసింది. అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను పొంది ఆయనకే కృతజ్ఞులై ఉండవలసింది. కాని వారు అనేక వర్గాలుగా విడిపోయారు. వాక్యం చివర అల్లాహ్ ప్రజలారా! మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు. రవ్వంతైనా అల్లాహ్ కు కనుమరుగై లేదు. ఆయన తప్పకుండా మీ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు అని పేర్కొనడం జరిగింది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

3 : ఆయనే భూమ్యాకాశాలను సృష్టించాడు. మీ ముఖాలను అందమైన విధంగా తీర్చిదిద్దాడు.

7 : ప్రళయం సంభవించడం, మానవులందరూ తిరిగి లేవబడటం, విచారణ జరగటం యదార్థం. ప్రజలారా! మీ కొరకు అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తలోనే లాభం ఉంది. ఖర్ఆన్ ను విశ్వసించండి. దాని వెలుగు అంధకారాలను తొలగించివేస్తుంది. దాని ద్వారా మానవుడు స్వర్గాన్ని చేరుకుంటాడు. మనం చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసునని నమ్మాలి. తీర్పుదినం నాడు నరకశిక్ష నుండి తప్పించుకోవాలంటే విశ్వాసం, సత్కార్యాలను అనుసరించాలి. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

9 : తీర్పుదినం నాడు మానవులందరూ ఒకే మైదానంలో హాజరౌతారు. దైవదూత పిలువగానే అందరూ అతని పిలుపును వింటారు, ప్రతి ఒక్కరి దృష్టి చివరి వరకు చేరుతుంది. (హూద్ : 103ను చూడండి). (అహ్ సనుల్ బయాన్)

11 : ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ప్రకారం కష్టనష్టాలవల్ల మానవుని విశ్వాసం అధికమవుతుంది. దృఢమైన నమ్మకం ఏర్పడుతుంది. వచ్చే ఆపద రాకుండా ఉండదు. రానిది వచ్చి ఉండదు. (ఇబ్నె కసీర్)

13 : అంటే అల్లాహ్ ఒక్కడే. అల్లాహ్ అక్కరలేనివాడు. ఆయన తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారు. అంటే ఆయన ఏకత్వాన్ని స్వీకరించండి నిర్మలమైన మనస్సుతో ఆయన్నే ఆరాధించండి. ఆయన్నే నమ్ముకోండి. (73 : 9) (ఇబ్నె కసీర్)

15 : అల్లాహ్ మార్గంలో ధనం ఖర్చుచేయమని ప్రోత్సహిస్తూ మీరు చేసే ఆ సత్కార్యాలకు మిమ్మల్ని అనేక రెట్లు అధికం చేసి ఇవ్వడం జరుగుతుందని గుర్తు చేయడం జరిగింది. అంతేకాక మీ పాపాలను మన్నించడం కూడా జరుగుతుంది. ఎందుకంటే చిన్న సత్కార్యం చేసినా దానికి అధిక ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు అల్లాహ్. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

65. అత్ తలాఖ్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరాహ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 12 వాక్యాలు, 2 రుకూలు ఉన్నాయి. దీని మొదటి వాక్యంలో రెండుసార్లు తలాఖ్ ప్రస్తావన వచ్చింది. ఇందులో తలాఖ్ ఆదేశాలు ఉన్నాయి. అందుకే దీని పేరు 'అత్తలాఖ్' అని పెట్టబడింది. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మన్ ఊద్ (రజి) దీన్ని చిన్న సూరతున్నా అని పేర్కొన్నారు. ఇబ్నె అబీ హాతిమ్ అనస్ బిన్ మాలిక్ ద్వారా ఇలా ఉల్లేఖించారు - ప్రవక్త (స) హాఫ్సా (ర)కు తలాఖ్ ఇచ్చివేశారు. ఆమె తన తల్లిదండ్రుల వద్దకు వెళ్ళిపోయారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. ఆమెను తిరిగి తీసుకురమ్మని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే ఆమె అల్లాహ్ ప్రియభక్తురాలు. స్వర్గంలోని ప్రవక్త (స) భార్యల్లో ఆమె ఒకరు. (మజ్మూ ఉజ్జవాయిద్ : 4 - 331) (త్రైసిరుద్రహ్మాన్)

ముస్లిములారా! ఈ సూరాలో ఉన్న అల్లాహ్ ఆదేశాలు అల్లాహ్ హద్దులు. వీటిని అధిగమించటం మీకు భావ్యం కాదు. వీటిని అధిగమించిన వాడు తన ఆత్మకు అన్యాయం చేసుకుంటాడు. అల్లాహ్ అలాంటి వారిని శిక్షకు గురిచేస్తాడు.

65. అత్ తలాఖ్

ఆయత్లు : 12

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఓ ప్రవక్తా! మీరు గనక స్త్రీలకు విడాకులివ్వవలసి వస్తే, వారి నిర్ణీత గడువు కొరకు విడాకులివ్వండి, మరియు నిర్ణీత గడువు కాలాన్ని కచ్చితంగా లెక్క పెట్టండి; మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ కు భయపడండి. వారేదైనా స్పష్టమైన చెడుకు పాల్పడితే తప్ప, మీరు వారిని వారి ఇళ్ళనుండి వెళ్ళగొట్టకూడదు, స్వయంగా వారు కూడ పోకూడదు. ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు. ఎవడు అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులను అతిక్రమిస్తాడో, అతడు స్వయంగా తనకు తానే అన్యాయం చేసుకుంటాడు, మీకు తెలియదు, బహుశా దీని తరువాత అల్లాహ్ ఏదైనా అనుకూల మార్గం చూపించవచ్చు.

﴿ 2 آيَاتُهَا ﴾ سُورَةُ الطَّلَاقِ مَكِّيَّةٌ ﴿ 65 ﴾ ﴿ 12 آيَاتُهَا ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ
لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ ۚ لَا
تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَنْ
يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ۚ لَا تَدْرِي
لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿1﴾

(2) తరువాత వారి నిర్ణీత గడువు కాలం ముగిసినప్పుడు, వారిని ఉత్తమమైన రీతిలో (మీ వివాహ బంధంలో) ఆపి ఉంచండి లేదా ఉత్తమమైన రీతిలో వారి నుంచి విడిపోండి. మీలో న్యాయ శీలురైన ఇద్దరు వ్యక్తులను సాక్షులుగా పెట్టుకోండి. (ఓ సాక్షులారా!) అల్లాహ్ కొరకు ఉన్నది ఉన్నట్లుగా సాక్ష్యం చెప్పండి. అల్లాహ్ ను, అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించును ప్రతి వానికి ఈ విషయాలు బోధించ బడుతున్నాయి. ఎవడు అల్లాహ్ కు భయపడుతూ పనిచేస్తాడో, అతనికి అల్లాహ్ కష్టాల నుండి గట్టెక్కే మార్గం చూపుతాడు.

(3) ఇంకా అతని ఊహకు కూడ అందనటువంటి మార్గం ద్వారా, అతనికి ఉపాధి ప్రసాదిస్తాడు. అల్లాహ్ ను నమ్ముకున్నవానికి అల్లాహ్ యే చాలు. అల్లాహ్ తన పనిని పూర్తిచేసి తీరుతాడు. అల్లాహ్ ప్రతి దానికి ఒక విధి నిర్ణయించి ఉంచాడు.

(4) మీ స్త్రీలలో ఎవరైనా రుతుక్రమం విషయంలో ఆశ వదలుకుంటే వారి విషయంలో మీకేదైనా అనుమానం కలిగితే, అప్పుడు వారి నిర్ణీత గడువు మూడు మాసాలు. ఇదే ఆజ్ఞ ఇంకా రుతుక్రమం ప్రారంభం కాని వారికి కూడ వర్తిస్తుంది. గర్భిణీ స్త్రీల నిర్ణీత గడువు వారి కాన్పు అయ్యేవరకు ఉంటుంది. ఎవడు అల్లాహ్ కు భయపడతాడో, అతని వ్యవహారంలో అల్లాహ్ సౌలభ్యం కలుగజేస్తాడు.

(5) ఇది అల్లాహ్ ఆజ్ఞ, దానిని ఆయన మీపై అవతరింపజేశాడు. ఎవడు అల్లాహ్ కు భయపడతాడో, అల్లాహ్ అతని పాపాలను అతని నుండి దూరం చేస్తాడు; అతనికి గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు.

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ
فَارْقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ
مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ
مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ
اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿2﴾

وَيَزُكُّهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ
اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿3﴾

وَالَّتِي يَبْسُغَنَّ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ
ارْتَبْتُمْ فَعَدَّتُمْ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ ۚ وَالَّتِي لَمْ يَحْضَنْ ۚ
وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ
وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿4﴾

ذَٰلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿5﴾

(6) వారిని (నిర్ణీత గడువు) మీరు నివసించే చోటనే ఉంచండి, మీకు ఎలాంటి చోటు లభించినాసరే, వారిని ఇబ్బందులపాలు చేయటానికి వేధించకండి. ఒకవేళ వారు గర్భవతులైతే, వారు ప్రసవించే వరకు వారి కోసం ఖర్చుచేస్తూ ఉండండి. తరువాత ఒకవేళ వారు మీకోసం (బిడ్డకు) పాలుపట్టే పక్షంలో, వారి ప్రతిఫలం వారికి ఇవ్వండి. ఉత్తమ రీతిలో (ప్రతిఫలం వ్యవహారాన్ని) పరస్పర సంప్రదింపుల ద్వారా నిర్ణయించుకోండి. కాని ఒకవేళ మీరు (ప్రతిఫల నిర్ణయంలో) ఒకరినొకరు ఇబ్బందుల పాల్పెసుకుంటే, బిడ్డకు మరొక స్త్రీ ఎవరైనా పాలుపట్టాలి.

(7) సంపన్నుడైన వ్యక్తి తన ఆర్థిక స్తోమతను బట్టి ఖర్చుపెట్టాలి. తక్కువ ఉపాధి ఇవ్వబడిన వ్యక్తి, అల్లాహ్ తనకు ఇచ్చిన ధనం నుండే ఖర్చుపెట్టాలి. అల్లాహ్ ఎవరికి ఎంత ఇచ్చాడో, దానికి మించి ఆయన అతనిపై భారం వేయడు. అల్లాహ్ పేదరికం తరువాత సంపన్న స్థితిని ప్రసాదించకపోడు.

(8) ఎన్నో పట్టణాలు తమ ప్రభువు ఆజ్ఞలను, ఆయన ప్రవక్తల ఆజ్ఞలను ధిక్కరించాయి. అప్పుడు మేము వాటి ప్రజల నుండి కఠినంగా లెక్కతీసుకుని, వారిని తీవ్రంగా శిక్షించాము. (9) వారు తాము చేసిన కర్మలను రుచి చూశారు. వారి పర్యవసానం అంతా నష్టమే. (10) అల్లాహ్ వారి కొరకు కఠిన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. కనుక విశ్వాసులైన బుద్ధిమంతులారా! అల్లాహ్ కు భయపడండి. అల్లాహ్ మీ వద్దకు ఒక హితబోధను పంపాడు. (11) ఒక ప్రవక్తను పంపాడు, అతను మీకు స్పష్టమైన మార్గం చూపే అల్లాహ్ వాక్యాలను వినిపిస్తున్నాడు, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసే వారిని చీకట్ల నుంచి వెలుగులోకి తీసుకురావటానికి, అల్లాహ్ ను విశ్వసించి మంచి పనులు చేసేవాణ్ణి అల్లాహ్ సెలయేళ్లు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింప జేస్తాడు. వారు అక్కడ కలకాలం ఉంటారు. అల్లాహ్ అటువంటి వ్యక్తి కొరకు మంచి ఉపాధిని ఉంచాడు.

أَسْكُنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمِلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَارْتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ ۖ وَأَتَمُّوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسُزِّعْ لَهُ الْاُخْرَىٰ ﴿٦﴾

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ ۖ وَمَنْ قَدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ حِمًّا اتَّهَ اللَّهُ ۗ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا ۗ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهَا فَجَاءَتْ بِهَا حِسَابًا شَدِيدًا ۗ وَعَذَّبْنَا عَدَابًا تُكْرَهُ ﴿٨﴾

فَدَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۗ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مَبِينَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۗ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ﴿١١﴾

<p>(12) సప్తాకాశాలనూ, అలాంటివే ఎన్నో భూమండలాలనూ సృజించినవాడు అల్లాహ్‌యే. వాటి మధ్యన అల్లాహ్ ఆజ్ఞ అవతరిస్తూ ఉంటుంది. అల్లాహ్ ప్రతి వస్తువుపై అధికారం కలిగి ఉన్నాడనీ, అల్లాహ్ తన జ్ఞానంతో ప్రతి వస్తువును పరివేష్టించి ఉన్నాడని మీరు తెలుసుకోవటానికి.</p>	<p>اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ ۚ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾</p>
<p>1 - 12 వాక్యాల వివరణ</p> <p>వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యంలో ఏమనబడిందంటే, తలాఖ్ ఇచ్చి భార్యను వెంటనే ఇంటి నుండి వెళ్ళగొట్టకూడదు. దాని నియమ నిబంధనలను పాటించాలి. వీటిని ప్రతి ఒక్కరూ పాటించాలి. అదేవిధంగా అల్లాహ్ ఆదేశాలను తిరస్కరించిన ప్రతి ఒక్కరినీ అల్లాహ్ శిక్షించాడు. చరిత్రలో ఎన్నో సాక్ష్యాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల ముస్లిములు ఆయన ప్రవక్తను అనుసరించాలి. వీటిద్వారా వారు స్వర్గ సుఖాలకు అర్హులవుతారు.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>1 : ఇబ్నె అబీ హాతిమ్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) ద్వారా ఇలా ఉల్లేఖించారు : ప్రవక్త (స) తన భార్య హఫ్సాకు విడాకులిచ్చారు. ఆమె తన పుట్టింటికి వెళ్ళిపోయింది. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. ఆమెను తిరిగి తీసుకురమ్మని ఆదేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే ఆమె ఉపవాసాలుంటుంది. రాత్రి ప్రార్థనలు చేస్తుంది. స్వర్గంలో ప్రవక్త (స) భార్యలో ఆమె ఒకరు (మజ్‌మహజ్జవాయిద్ 336 - 4). అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను, ముస్లిం సంఘాన్ని ఉద్దేశించి ఇలా ఆదేశించాడు : ఏ కారణం వల్లనైనా తమ భార్యలకు తలాఖ్ ఇచ్చినపుడు అల్లాహ్ ఆదేశాలను దృష్టిలో ఉంచుకోండి. ధర్మసమ్మతంగా తలాఖ్ ఇవ్వండి. సంభోగించని మాసంలో ఆమెకు తలాఖ్ ఇవ్వండి. బహిష్టుకాలంలో కూడా తలాఖ్ ఇవ్వరాదు. వీటివల్ల గడువును గుర్తించటం కష్టం అవుతుంది. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)</p> <p>3 : ఈ వాక్యంలో వృద్ధుల, యుక్త వయస్సురాని అమ్మాయిల, గర్భిణీల గడువు తెలియజేయబడింది. బహిష్టుకాలం రాని వారికి మూడు నెలల గడువు. ఉమ్మె సలమా (ర.అన్‌హా) ఉల్లేఖనం : సబీఅ అస్సమ తన భర్త పరమపదించిన తరువాత కేవలం 40 రోజులకే బిడ్డను ప్రసవించింది. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) ఆమెకు వివాహం చేసారు. (ముత్తఫకున్ అలైహి)</p> <p>చివరిగా అల్లాహ్ ఆదేశాలను అమలుపరిచేవానికి అల్లాహ్ అతని సమస్యలను సులభతరం చేస్తాడని అదేవిధంగా దైవభీతి గలవారిని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడని పేర్కొనడం జరిగింది. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)</p> <p>6 : మీలో ఎవరైనా తన భార్యకు తలాఖ్ (విడాకులు) ఇస్తే గడువు ముగిసే వరకు తన ఇంటిలోనే ఉంచాలి. ఈ లోగా ఆమెను హింసించరాదు.</p> <p>7 : విడాకులివ్వబడిన స్త్రీ బిడ్డకు పాలుపడితే, తల్లి బిడ్డ - ఇద్దరి కొరకు సముచితంగా ఖర్చుచేయాలి. ఏది ఏమైనా అల్లాహ్ శక్తికి మించి బాధ్యతలు అప్పగించడు.</p> <p>8 : దాసులు అల్లాహ్ ఆదేశాలను తిరస్కరించరాదని హెచ్చరించాడు. ఎన్నో జాతులను ఈ కారణంగానే నాశనం చేయడం జరిగింది.</p>	

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

66. అత్ తఫ్హీమ్ సూరా పరిచయం

సూరతుత్తఫ్హీమ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 12 వాక్యాలు 2 రుకూలు ఉన్నాయి. ఇందులో అన్ని సమయాల్లోనూ దైవాదేశాలకు కట్టుబడి ఉండాలి. ప్రేమలోనూ ద్వేషంలోనూ అల్లాహ్ నిబంధనలను పాటించాలనీ ఉపదేశించబడింది.

ఇందులో ఒక సంఘటన గురించి సూచించడం జరిగింది. ప్రవక్త (స) జైనబ్ బిన్తె జహష్ వద్ద చాలా సేపటి వరకు ఉండి తేనె త్రాగేవారు. ఇతర భార్యల్లో కొందరు “మీరు ఏదో త్రాగివచ్చారని” అన్నారు. దానికి ఆయన (స) “ఇక నుంచి తేనె త్రాగను” అని ప్రమాణం చేసారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. దీనికి తోడు ప్రవక్త (స) భార్యలను కూడా హెచ్చరించడం జరిగింది. ఎందుకంటే వీరు ముస్లిములందరికీ ఆదర్శవంతులు. మరి బాధ్యత కూడా ఇతరులకంటే వారిదే అధికం.

చివరిగా అల్లాహ్ నూహ్ (అ) ఫిరౌన్ ల భార్యలను గురించి, మర్యమ్ (అ) గురించి పేర్కొని అల్లాహ్ వద్ద పనికి వచ్చేవి కర్మలేగాని, బంధుత్వాలు కావని హితబోధ చేశాడు.

66. అత్ తఫ్హీమ్

ఆయత్లు : 12

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ నీ కొరకు ధర్మసమ్మతం చేసిన దానిని నీవు ఎందుకు నిషేధించు కుంటున్నావు? (ఈ విధంగా) నీవు నీ భార్యల సంతోషం పొందగోరుతున్నావా? అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

(2) అల్లాహ్ నీ కొరకు నీ ప్రమాణాల పాటింపు నుండి బయటపడే పద్ధతిని నిర్ణయించాడు. అల్లాహ్ మీ యజమాని, ఆయనే అన్నీ తెలిసినవాడు, వివేచనాపరుడూను.

﴿ 2 رُكُوعًا ﴾ ﴿ 66 سُورَةُ التَّحْفِيمِ ﴾ ﴿ 12 آيَاتًا ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ ۚ تَبَيَّنَ لِي
مَرَضَاتُ أَزْوَاجِكَ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿1﴾

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحْلَةَ أَيْمَانِكُمْ ۚ وَاللَّهُ
مَوْلَاكُمْ ۚ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿2﴾

(3) ప్రవక్త ఒక విషయాన్ని తన భార్యలలో ఒకామెకు రహస్యంగా చెప్పాడు. తరువాత ఆమె ఆ రహస్యాన్ని వెల్లడించింది. ప్రవక్తకు అల్లాహ్ ఆ విషయాన్ని తెలియజేశాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ఆ విషయాన్ని కొంత తెలియజేసి, కొంత తెలియజేయలేదు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ఆమెతో ఈ విషయం ప్రస్తావించినప్పుడు ఆమె “మీకీ విషయం ఎవరు తెలియజేశారు?” అని అడిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త, “నాకీ విషయాన్ని అన్నీ తెలిసినవాడు, బాగా ఎరిగినవాడు తెలియజేశాడు” అని చెప్పారు. (4) మీరు ఉభయులు పశ్చాత్తాపపడితే (అది మీకే శ్రేయస్కరం). ఎందుకంటే, మీ హృదయాలు రుజుమార్గం నుండి తొలగిపోయాయి, ఒకవేళ ప్రవక్తకు వ్యతిరేకంగా మీరు మురా కట్టితే, తెలుసుకోండి, అల్లాహ్ ఆయన సంరక్షకుడు. ఇంకా జిబ్రీలు, సజ్జనులైన విశ్వాసులందరూ, దైవదూతలందరూ ఆయన సహచరులు, సహాయకులూను. (5) ఒకవేళ మీ అందరికీ ప్రవక్త విడాకులిస్తే, అల్లాహ్ మీకు బదులుగా ఆయనకు మీ కంటే మంచి భార్యలను ప్రసాదిస్తాడు; వారు నిజమైన ముస్లిమ్లుగా, విశ్వాసం కలవారుగా, విధేయత చూపేవారుగా, పశ్చాత్తాపపడేవారుగా, ఆరాధన చేసేవారుగా, ఉపవాసం పాటించేవారుగా ఉంటారు, వారు వివాహితలూ కావచ్చు, లేదా కన్యలైనా కావచ్చు. (6) విశ్వాసులారా! మీరు మిమ్మల్ని మీ కుటుంబ సభ్యులనూ మానవులు, రాళ్లు ఇంధనం కాబోయే అగ్ని నుండి కాపాడుకోండి. దానిపై ఎంతో బలిష్ఠులు, అత్యంత కఠినులు అయిన దైవదూతలు నియమించబడి ఉంటారు; వారు ఎన్నటికీ అల్లాహ్ ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించరు, వారు తమకు ఏ ఆజ్ఞ ఇచ్చినా, దానిని పాటిస్తారు.

وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَٰدِثًا ۖ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ ۖ وَأَظْهَرَ ۗ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ ۖ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ ۖ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَٰذَا ۗ قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ الْحَبِيرُ ﴿٣﴾

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا ۖ وَإِنْ تَظْهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيْلٌ وَصَلِحُ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَالْمَلَٰئِكَةُ بَعْدَ ذَٰلِكَ ظَهِيْرٌ ﴿٤﴾

عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكَنَّ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَنَاتٍ تَيَّبَتْ عِبَدَاتٍ سَيَخْتِ تَيَّبَاتٍ وَأَبْكَرًا ﴿٥﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَٰئِكَةٌ غُلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾

(7) “అవిశ్వాసులారా! ఈనాడు సాకులు చెప్పకండి. మీరు చేస్తూ ఉండిన చేతలకు తగినట్లుగానే మీకు ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది.” (8) ఓ విశ్వాసులారా! చిత్తశుద్ధితో కూడిన పశ్చాత్తాపంతో అల్లాహ్ వైపునకు మరలండి, అప్పుడు అల్లాహ్ మీ చెడులను మీ నుండి దూరం చేసి, మిమ్మల్ని సెలయేళ్లు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేయవచ్చు. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలనూ ఆయనతో పాటు విశ్వసించిన వారినీ అవమానంపాలు చేయని రోజు అదే. వారి కాంతి వారికి ముందుభాగంలో, వారికి కుడివైపుగా పరుగెత్తుతూ ఉంటుంది. అప్పుడు వారు ఇలా అంటారు, “ప్రభూ! మా కాంతిని మా కొరకు పరిపూర్ణం చెయ్యి; మమ్మల్ని మన్నించు. నీవు ప్రతిదానిపై అధికారం కలవాడవు.” (9) ఓ ప్రవక్తా! అవిశ్వాసులతో, కపటులతో పోరాడు, వారి పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించు, వారి నివాసం నరక మవుతుంది, అది అతి చెడ్డ గమ్యం.

(10) అల్లాహ్ అవిశ్వాసుల కొరకు, ప్రవక్త నూహ్, ప్రవక్త లూత్ల భార్యలను ఉదాహరణగా పేర్కొంటున్నాడు. వారు సజ్జనులై మా ఇద్దరు దాసుల వివాహ బంధంలో ఉండేవారు. కాని వారు తమ భర్తలకు ద్రోహం చేశారు. వారు అల్లాహ్ కు ప్రతిగా ఆ స్త్రీలకు ఏమాత్రం ఉపయోగపడలేకపోయారు. వారిద్దరితో, “వెళ్లండి, అగ్నిలోకి వెళ్లే వారితో పాటు మీరూ వెళ్లండి” అని చెప్పబడింది. (11) విశ్వాసుల కొరకు అల్లాహ్ ఫిరౌన్ భార్యను ఉదాహరణగా పేర్కొంటున్నాడు. అప్పుడు ఆమె ఇలా ప్రార్థించారు, “ప్రభూ! నా కొరకు నీ వద్ద స్వర్గంలో ఒక గృహాన్ని నిర్మించు. నన్ను ఫిరౌన్ నుండి, అతని చేష్టల నుండి కాపాడు, దుర్మార్గపు జాతి నుండి నాకు విముక్తి కలిగించు.”

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ ۗ إِنَّمَا
نُجِزُوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

ع
19

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً تَصَوحًا ۗ
عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۗ
يَوْمَ لَا يُجْزَىٰ اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۗ نُورُهُمْ
يَسْلَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
آتِنَا لَنَا نُورًا وَاعْفِرْ لَنَا ۗ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ
عَلَيْهِمْ ۗ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ ۗ وَبئس
الْمَصِيرُ ﴿٩﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتٍ زَوْجٍ
وَأَمْرَأَتٍ لَوْطٍ ۗ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا
صَالِحَيْنِ فَخَانَتَهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتٍ فِرْعَوْنَ
إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ
وَاجْعَلْنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

<p>(12) ఇంకా ఇమ్రాన్ కుమార్తె మర్యమ్ను కూడ ఉదాహరణగా పేర్కొంటున్నాడు, ఆమె తన మానాన్ని కాపాడుకున్నది. ఆ తరువాత మేము ఆమెలోకి మా తరపు నుండి ఆత్మను ఊదాము. ఆమె తన ప్రభువు సూక్తులను, ఆయన గ్రంథాలను ధ్రువపరిచింది. ఆమె వినయవిధేయతలు గల వారిలో ఒకరు.</p>	<p>وَمَرْيَمَ ابْنَتِ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَيْنَا فَرْجَهَا فَنَنْفَخُنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتْ مِنَ الْقَابِلِينَ ﴿١٢﴾</p>
<p>66. సూరతుత్తహ్రీమ్ వివరణలు</p> <p>1 - 12 వాక్యాలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాల్లో తీర్పుదినం నాడు కేవలం విశ్వాసం, సత్కార్యాలు మాత్రమే పనికి వస్తాయని పేర్కొనడం జరిగింది. ప్రారంభంలో ప్రవక్త (స)ను ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవాలని, భార్యల కోసం అధర్మ కార్యాలు చేయకూడదని వారించడం జరిగింది. అదేవిధంగా ప్రవక్త (స) భార్యలను కూడా విచారించడం జరిగింది. ఆదర్శవంతులైన వారే ఇలా ప్రవర్తించడం మంచిది కాదని హెచ్చరించడం జరిగింది.</p> <p>నూహ్ (అ), లూత్ (అ)ల భార్యలను గురించి పేర్కొంటూ వీరు ప్రవక్తల భార్యలైనప్పటికీ నరకంలో ప్రవేశిస్తారని, వీరికి వ్యతిరేకంగా మర్యమ్, ఫిరౌన్ భార్యను గురించి పేర్కొంటూ వీరు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారని, ఎందుకంటే వీరు దైవభీతిపరులని గుర్తుచేయడం జరిగింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>1 : దీని అవతరణ గురించి రెండు రకాల హదీసులు ఉన్నాయి. ఒకదాని ప్రకారం ప్రవక్త (స) తనపై తేనెను నిషిద్ధం చేసుకున్నారు. మరో దాని ప్రకారం, తన అధీనంలో ఉన్న బానిస స్త్రీ మారియా ఖిబ్తీయా (ర.అన్ హా)ను నిషిద్ధం చేసుకున్నారు.</p> <p>3 : ఈ నిషిద్ధం గురించి ఎవరికీ తెలియపర్చకూడదని భార్యలలో ఒకామెను కోరారు. కాని ఆమె ఇతరులకు తెలియపర్చింది. అయితే ఈ విషయం అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు తెలియజేసాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>5 : ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త సతీమణులైన హుఫ్ సా (ర), ఆయిషహ్ (ర)లను హెచ్చరించడం జరిగింది. అంటే ఒకవేళ మీరు ప్రవక్త (స)ను బాధకు గురిచేస్తే ఆయన మీకు తలాఖ్ ఇవ్వవచ్చు. మీకు బదులుగా ఇతరులు ఆయనకు భార్యలుగా వస్తారు. ఈ వాక్యం అవతరించిన తరువాత వాళ్ళందరూ ప్రవక్త భార్యలుగా ఉండటానికే ఇష్టపడ్డారు. పరలోకంలో కూడా వీరు ప్రవక్త (స) భార్యలుగా ఉంటారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>6 : ఇందులో విశ్వాసులకు వారి బాధ్యతను గుర్తుచేయడం జరిగింది. తమ ఇంటి వారికి కూడా మంచిశిక్షణ, విద్య ఇప్పించాలి. ఫలితంగా నరకాగ్ని నుండి తప్పించుకుంటారు. అందువల్లే ప్రవక్త (స) పిల్లలు ఏడు సంవత్సరాలకు చేరగానే వారికి నమాజ్ అలవాటు చేయించమని, 10 సంవత్సరాల తర్వాత చదవకపోతే దండించమని ఆదేశించారు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)</p> <p>7 : పశ్చాత్తాపం అంటే చేసిన పాపానికి దూరంగా ఉండాలి, చేసిన దానిపై విచారించాలి. ఇకముందు ఆ పాపం చేయనని నిశ్చయించుకోవాలి. ఒకవేళ ఇతరుల హక్కులను కొల్లగొట్టి ఉంటే దాన్ని చెల్లించాలి. ఇతరులను హింసించి ఉంటే వారిని క్షమాపణ కోరాలి. కేవలం నోటితో పలికితే లాభం లేదు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)</p> <p>9 - 12 : అల్లాహ్ విశ్వాసుల, అవిశ్వాసులను గురించి రెండు ఉదాహరణలు ఇచ్చాడు, విశ్వాసం వల్ల ఎటువంటి నష్టం కలుగదు. అవిశ్వాసం వల్ల ఎటువంటి లాభం చేకూరదు అని పేర్కొనడం జరిగింది.</p>	